

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜS

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ-SAYI: 159 - 25 NISAN 1978 FİYATI: 5 TL

"NATO'YA HAYIR" KAMPANYASI YİĞİNLARA ULAŞTI

KORKU DUVARINI AŞANLAR

GÜNEŞ GÖMÜLENLERDEN BİRİ

17 Nisan Pazartesi, İstanbul Şişli Meydan. Türkiye İşçi Partisi'nin açtığı "Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır" kampanyası için hazırlanan bildirimi partililerin elinden alanlar dikkatle okuyor, katlayıp ceplerine sokuyorlar.

Bildiri dağıtımında Şişli ilçesi çalışma ekiplerinden birinin görev yeri Şişli Meydanı. Aralarından, biraz sonra işine gidecek Yılmaz Derebaşı da var. MHP ilçe binası ise meydanın köşesinde. Görevli ekibin karşısında, birden çevrede faşist komando olarak tanıman kişiler beliyor. Ve derhal tabancalarına davranarak üstüste ateşe başlıyorlar. Kurşunlardan biri ekip üyelerinden birinin padesesini delip geçiriyor; diğeri ise Yılmaz Derebaşı'nın karaciğerini parçalıyor. Yılmaz 10 metre kadar yürüyüp sokaya yığılıyor. Arkadaşları, ateş etmeye devam ederek kaçan katillerin peşinden koşuyorlar; ama yakalayamıyorlar.

Polis, karakol, tanklar, ifadeler; savcılık zaptı, otokesi... Katillerin "eskali" gayet iyi belirleniyor, ama hâlâ yakalanamadıkları gibi yakalama için çalışıldığına dair en ufak belirti yok. Tıpkı üç buçuk yıl önce aynı meydana katilince öldürülen TİP üyesi Cemzi Yılmaz ve Halil Politezi'nin katilleri hakkında hâlâ en ufak bir ipucu bulunamaması gibi...

Anlaşılan polislerin ölümcül güvenlik önlemleri bir yana, hiç değişilecek yok; sağlığı belli olmayan vakalar üstüste yığılıp durmakta.

Amma polisimizin öldürülenlerin cenazelerine karşı aşırı bir ilgisiz ve endişesi var. Ne yapıp yapıp cenazeleri karıştırmak ve sessiz sedasız bir yere gömüvermek. Bunun için akla gelen gelmeyen bütün usulleri aradı ardına denemekte emniyet görevlileri büyük maharet ve ustalığa sahip.

Halil ve Cemzi'nin cenaze töreninin yapıldığı Koca Mustafa Paşa Camii ve etrafını mezbahaya çevirmeyi, cenazenin arkasından yürüyenler son görevini yerine getirmek isteyenleri copla, tabanca ile, panzerlerle hastanelik etmeyi en büyük görev saymışlardı; sonraları faşistlerin katlettiği daha nicelemlerin cenazelerinde aynı onun üstüste yinelenirdi.

Son kez aynı senaryo Yılmaz Derebaşı'nın ölümü üzerine yeniden sahneye konmaya çalışıldı.

Bir mahalle bekçisi olan acılı babaya oğlunun cenaze töreninde daha büyük olaylar çıkıp başka babaların da aynı acıya düşmelerine neden olacağını söylemekle babasına merhamet sömürücü olduğundan işten alma şartlarına varınca da, neler neler demedi! Özel görüşmelerden sonuç çıkmayınca geceyarısı evinden apar topar aldırmaya çalışınca ya kadar.

Ancak acılı baba, bütün tehdit ve şantajlara karşın "benim oğlum hürsüz veya namussuz biri değildi ve öyle bir hareket yapmadı ki, cenazesini karıştırmayı; tam teresine onunla iftihar ediyoruz, arkadaşları ile birlikte vatan için çalışırken öldürüldü; tabii arkadaşları ona son yolculuğunda en iyi töreni de yapmasını bileceklerdir" demektedir.

FAŞİSTLER TARAFINDAN ÖLDÜRÜLEN TİP ÜYESİ DEREBAŞI'NIN CENAZE TÖRENİNE, POLİSİN TÜM ENGELLEMELERİNE RAĞMEN BİNLERCE KİŞİ KATILDI. GALATASARAY'DAN BAŞLAYAN YÜRÜYÜŞ İSTANBUL HALKININ DEREBAŞI'YA SON SAYGI GÖSTERİSİ OLDU.

Türkiye İşçi Partisi' nin Teşekkürü

"Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır" kampanyamızda bildiri dağıtarken faşistlerin hunharca hatlettiği Partimiz üyesi YILMAZ DEREBAŞI'nın cenazesinin camie götürülüşü sırasında resmi görevlilerin aralar engelleme girişimleri ve devamlı sağnak yağmura karşın Derebaşı arkadaşımızca son görevi yerine getirmek üzere saatlerce direnen arkasından yürüyen tüm partili ve partizid arkadaşlar, arkadaş ve dostlarımız; cenaze yürüyüşüne örgüt olarak katılan, çelenk gönderen ve Partimize telgraf, mektup ve telefonla başsağlığı ve dayanışma dileklerini ileten

"AntiFaşist, Antimemperyalist, Antisovienist Eylem Birliği" platformu adı altında birleşmiş Odalar ve tüm demokratik kitle örgütleri; EMO, İMO, TOB- DER, TÜM- DER İstanbul Şubeleri; Genç Öncü, SGB, İGD, İKD, DEV- GENÇ, DEV- LİS, Atatürk Akşam Lisesi ve Mehmet Beyazıt Lisesi öğrencileri; Türkiye Sosyalist İşçi Partisi; Türkiye Yazarlar Sendikası; Demokratik Sol Dernekler Federasyonu na; DISK, Türkiye Maden-İş, Barış Derneği, Karikahürürcüler Derneği'ne; açık teşekkürlerimizi sunarız.

Bunun üzerine Adli Tabiplikte cenazeyi, ailesi ve arkadaşlarına teslim zorunda kaldılar. Arkadaşları da ailesinin muvafaklığı ile Parti Merkezine getirerek son yolculuğuna çıkacağı ertesi gün kadar başında arıyala nöbete durdular.

Amma cenaze işlerinde ustalıkları su götürmez emniyetçilerin geri çekilmeye niyetleri yoktu. Arkadaşlarımızın tertipleyeceği ve katılacak örgüt üyelerinin adlarını belirten flama ve çelenklerle arkasından yürüyeceği cenaze yürüyüşünü "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası" hükümlerine uydurup Vilayetin gösterice belli güçler dışında izinsiz gösterice yürüyüşü sayacaklarını açıklamakla ve engel olacağını bildirmekte gecikmediler. Yılmaz'ın partili arkadaşları ve ailesinin vekaletini almış bulunan partili avukatlar, bunun, aynı yasanın "istisna" fıkrasına girmediğini göstermeleri üzerine o gece süknat içinde geçti. Ancak özel polis ekibi ve otosu, Parti merkezini gözaltında tutmaktaydı.

Ertesi sabah ise İstiklal Caddesinde Parti merkezine sipariş kapavakta tam bir yığınak vardı. İki toplum polisi otobüsü, iki panzer, jipler, telsizler, resmî ve siviller, ayrıca cense ve pikaplar içinde bindirilmiş kıtaat.

Yağmur sabahın erken saatlerinden beri durmaksızın yağıyordu. Tesadüfen yoldan geçmekte olan herkes şaşkın, ne olmuş burada; azılı katiller mi var, etrafını sarılmış; gizli bomba imalathanesi mi ele geçirilmiş, yoksa işyan hazırlığı mı saptanmış. Hayır, hiç biri değil, iki gün önce güpeşündüz şehrin en işlek meydanlarından birinde herkesin gözü önünde katledilmiş ve katillerinin serbestçe dolaştığı bir vatan şehidi, buradan camie kadar arkadaşları tarafından teşyi edilecek de, bütün bu tertibat onun için.

Daha sonra cenaze işlerinde maharet ve ustalığı söz götürmez emniyet görevlileri yeni bir madde keşfedip cenaze yürüyüşüne katılacak partili arkadaşlarına ve ailesi avukatlarına bir zabıta imzalatmak istiyorlar. Siyasi Partiler Yasası'nın bir maddesi Partilerin dini tören yapmasını engellediğinden bu yürüyüş o madde kapsamına girmez. Aynı maddenin ikinci fıkrası bir parti üyesinin vefatındaki katılmayı gene açıkça "istisna" hükmü olarak belirtmiştir. Partili arkadaş ve avukatlar böyle bir zaptı imza etmeyi reddediyorlar. Ve arkasından polis tertibatı birkaç yüz metre öteye Galatasaray

kaşığına kaydırılıyor; caddeyi tamamen kapatacak biçimde.

Cenaze Parti merkezinden saat 13.00'te alınacaktır. Yağmur şiddetlenerek devam etmektedir. Daha sonra meteoroloji m²ye 35 kg düştüğünü belirtmektedir. Ancak ne polis barikatı, ne yağmur, partililer, partizid örgütün flaması altında veya şahsen son yolculuğunda Yılmaz'ı uğurlamak isteyen ve Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır demekte birleşen binlerce kişiyi saat 13.00'dan itibaren İstiklal Caddesine koşturmak ve o andan itibaren de yerinde dimdik durarak yürüyüşün başlamasına beklemekten alıkoymamıştır.

Saat 13.00'ü biraz geçe Yılmaz'ın cenazesi "Yılmazlar Olmaz" sesleri arasında ve partili arkadaşlarının elleri üstünde Parti binasından çıkarılır. Kortej teşekkülü eder.

En önde sarı-kırmızı çiçeklerden Çark Basak'lı bir çelenk, daha birçok kuruluştan çelenği, bez üzerine Yılmaz'ın büyük bir boy resmî ve "Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır" kampanyasında şehit düştüğünü belirlen flama; nişanlı ve tahtından taşınan portresi ve partili arkadaşlarının elinde onur verici yaşamının belgesi Parti "kimi kartı", cenaze arabasının iki yanında Partisi'nin Çark Basak'lı bayrakları; arkasında ailesi ve Merkez Yönetim Kurulu, daha arkada çalışma ekibi arkadaşları, partililer ve flamaların altında demokratik kitle örgütleri, Gençlik Dernekleri, öğrenci arkadaşları ve Yılmaz'la, mücahedeyle dayanışma içindeki diğerleri...

Kortej teşekkülü etmiş; fakat yürüyüş başlamamıştır. Polis barikatı alarm halindedir ve cenazenin arkasından yürümeyi engellemeye kararlıdır. Cenazenin arkasından yürümeye hazırlanan da kesin kararlıdır.

Yağmur şiddetini artırmıştır. Etrafta saçak altında, dükkan, han içinde mazarayı izleyenler gözyaşlarına tutunamakta; tesadüfen yoldan geçenler selam durup başsağlığı dilemektedir.

Yağmur şiddetini daha da artırmıştır. Kortejdeki binler sessiz, ama kararlı, dimdik cenazenin arkasındadır. Sinirler sonuna kadar gerilmiştir. Bir gazete fotoğrafçısı ile partili bir fotoğrafçının resim çekmesi, "sivil" giyimli görevlileri çok kızdırır. Derhal üstlerine atılabilir; tartaklayıp arayama çalışırlar. Araya giren Yılmaz'ın babasının

vekili partili avukata tokat atılır; protestoları yükselir:

"Bugün cenaze yürüyüşünü engellemek için buraya yığıldığımız kuvvetin onda birini arkadaşımızın katilini yakalamak için seferber etseydiniz şimdiye kadar çoktan yakalanmıştı."

Cenaze yürüyüşünün ve yürüyüşte yer alanın topluca polislin taarruzuna uğramaları ramak kalmıştır. Arkadaşlarını yitirmenin derin acısı yüreklerinde iken kertejde yer alanın bilinci soğukkanlılığı ile olayın büyümesini önler.

Partililer yetkililerle derin temas geçer. Polis ve askerî kuvvetler Takdim'e kadar çekilir. Yağmur yağmaya devam etmektedir.

Kortej, cenaze arabasının arkasından sessiz ve vakur 1 Mayıs alanına girer. Bir daire teşkil eder.

TİP Genel Başkanı Behice Boran bir otomobilin üstünden, yürüyüşte katılanlara seslenir:

"Ulusal bağımsızlığımız için NATO'ya Hayır kampanyasında şehit düşen partili arkadaşımız, kardeşimiz, oğlumuz Yılmaz Derebaşı'yı derin, acılı saygılarla anıyoruz. Ölüm hepimize gelecek, ama erken, ama geç. Asilolan, insan onuruyla yaşamak, insan onuruyla ölebilmek, böyle yaşayıp ölebilmek ise, kendi benliğimizin derin sınırlarını aşmakla, toplulum ile temasını, sömürsüz ve özgür bir dünya yaratma mücadelesine katılmakla, o mücadele ile özdeşleşmekle gerçekleşir."

"Yılmaz Derebaşı arkadaşımız kıracık ömrünü böyle yaşadı, böyle öldü. Böyle yaşayıp böyle öldüğü için de bir anlamda hiç ölmedi. Ügrunda hayatını verdiği bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde sürdüğü ve bu mücadele zafere ulaştıktan sonra, Yılmaz Derebaşı arkadaşımız ona yaptığı katkısıyla o mücadeleye ve zafer içinde sonsuz dek yaşayacaktır."

"Yılmaz Derebaşı'nın ve tüm devrim şehitlerinin anısına saygı duyusuna çağırıyorum."

Saygı duruşu yapılır. Genel Başkan Boran ekler:

"Buradan, mücadeleye kararlılığımız güçlenerek ayrılıyor."

Yağmur şiddetinden birşey yitirmek için devam etmektedir.

Cenaze arabası Partili arkadaşları ve yakınları ile birlikte Şişli'ye doğru yol alır.

"Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır" derken faşistlerce katledilen 21 yaşındaki Parti üyesi, çalısarak geçimini sağlayan ve ailesine yardım eden, yarı yarıda da öğrenimini sürdüren Yılmaz Derebaşı'nın cenazesinin kısa öyküsü böyle.

Katil ve arkadaşları bu satırları yazıldığı sırada ne yakalanmışlardı, ne de yakalanmaları için ciddi bir girişimde bulunulduğunun belirtisi vardır. Amma cenazesini kaçtırmak veya arkasından yürütmesini engellemek için nerdeyse bütün İstanbul polisi ve onlar yetmiyor mu gibi askerî kuvvetler seferber edilmiştir.

TİP'li avukatın sorduğu soruyu biz de aynen yineliyoruz. Polisin görevi katil yakalamak mıdır, yoksa mektulün cenazesini kaçtırmak mı?

YÜRÜYÜŞ

Sanli: YORUŞ Yayıncılık Ltd. Şti. ad-na Nihat SARGIN © Genel Yayın Yönetmeni: Zeki KALICI © Yazı İleri Müdürü: Metin ÇULHAĞLU © Teknik Sekreter: Sibel ARTAMLI © Yönetim Kurulu sok. 18/8 Kızılay - ANKARA Te1: 1748 61 © İstanbul Büro: Piyer sok. 22/1, Camibonitas İSTANBUL Te1: 26 39 67 © Abone Köşerleri Yıllık 200, 6 aylık 100 TL, Ayrıca, 6 aylık 100, Yıllık 500 TL, Amerika: 6 aylık 325, Yıllık 650 TL, Anadoluya-Japonya: 6 aylık 400 TL, Yıllık 800 TL, © Posta Çeki: YORUŞ Dergi 100234 İlan Köşerleri: Arka Kapak (Renkli) 15.000 TL, Arka Kapak (Siyah Beyaz) 12.000 TL, İÇ mektuplar siten satılmıy. 40 TL, Yayın İlanları 50 İndirimi'dir. Başlı: Daily News Web-Ofset Teslim

KORKU DUVARINI AŞANLAR

METİN ÇULHAĞLU

On yıl ara ile iki şehit. Vedat Demircioğlu ve Yılmaz Derebaşı. Aralarındaki benzerlik, yalnızca Türkiye İşçi Partisi üyeleri olmaları değil. Her ikisi de, somut bir antiemperyalist eylemin şehitleri oldular. Demircioğlu, 1968 yılında Amerikan Altıncı Filosu'na karşı direnirken şehit edildi. On yıl sonra Yılmaz Derebaşı NATO'ya Hayır diyor. Faşist kurşunlarına hedef oldu.

On yılda çok yol alındı. On yılda pekçok yanlış geride bırakıldı. Bütün bunlar gerçek. Ama yine de oturup yeniden bir değerlendirme yapmak gerekiyor. On yıl önce Türkiye, Vance'a, Komle' ve benzerlerine zehir edildi. Üniversitelerde, forumlarda, havaalanlarında ve caddelerde. On yıl sonra, Türkiye ziyaretçisi pek bol bir ülke oldu. Şu son bir ay içinde kimler geldi? Vietnam halkına yağdırılan bombaların baş sorumlularından Mac Namara geldi. Denize girdi. "Türkiye'yi kurtaracağını" söyledi. Dünya kapitalizminin kalburüstü parabolarından Rockefeller geldi. Önce hamam kurnası satın aldı. Sonra da Başbakan Ecevit'e görüştü. NATO'nun askeri şeflerinden Shear geldi. Gerdan kırdı, poz verdi.

Nerede en devrimci yazarlar? Nerede en hızlı kalemler? Nerede en keskin öğrenciler? On yılda ne değişti? Nereden nereye gelindi? Şimdi bu soruların cevabını araştırmak gerekiyor. İki şehidin kişiliklerinde ve ortamında: Demircioğlu ile Derebaşı'nın.

Demircioğlu'nun eylemi ve ölümü, bir duvarın yıkılmasında önemli adımlardan biri oldu. Demircioğlu'nun ölümü ile sonuçlanan eylem, Altıncı Filo'nun, Amerikalıların cinsel ihtiyaçlarının, kısacası emperyalizmin dokunulmazlık duvarını yerle bir etti. 1968'den sonra, yanlış ve eksiği ile, antiemperyalist bilinç ve mücadele ruhu, daha da büyük bir yoğunluk kazandı. 1965'de Türkiye İşçi Partisi'nin parlamentoya girişi ile duvara doğru hızla yürüyen hareket, 1968'de bu duvarı yerle bir etti. Missouri zirhisinin yıllar önce İstanbul'u ziyaret ettiği örülen dokunulmazlık ve tartışılmazlık duvarı yerle bir oldu. Demircioğlu ismi de bu sürecin önemli bir simgesi oldu.

On yıl sonra yeni bir duvar. Korku duvarı. Faşist beslemelerin 15 Nisan geçitinde, başkent sokaklarının bombos kalmasını, dükkanların kapanmasını sağlayan duvar. 20 Mart direnişinde yer alanların bir bölümünün üç dört gün sonra "biz ne yaptık" demelerine yol açan duvar. Korku duvarı. Usta büyük burjuvazi, kalfası faşist ve gerici partiler, örücüleri de Ankara sokaklarında yürüyenler, Malatya'da terör estirenler olan bir duvar.

On yıl öncesinin duvarlarına doğru, onları aşmak üzere hızla yürüyenler vardı. Bugünkü duvara doğru yürüyenler, canlı ya da cansız olarak onu aşanlar da var. Ama bunların henüz bir azınlık olduğuna kabul etmek gerekiyor. Bu zınlığı, işçi sınıfı partisinin militanları, gerçek ve cesur militanlar oluşturuyor. Doğan Öz, Yılmaz Derebaşı bu duvarı canlarını vererek aşanlardan oldular. Şehitleri ve hayatta kalanları ile birlikte, hareket, bu duvarı geride kalanların yararlanaacağı geçitleri de yaratarak aşiyor. Sayıları henüz çok değil.

Geniş yığınlar nerede? Henüz korku duvarının gerisinde. Bir benzetme yapmak mümkün. Geniş yığınların henüz ayakları yok. Yalnızca iki kolu var. İki kolla yapılabileceklerin tümünü yapıyorlar. CHP'nin tutarlı bir hareketine alışı tutuyorlar. Yanlış bir hareketinde, başlarını iki elleri arasına alıyorlar. Faşizm terör estirip kurşun yağdırıldığında ise, yine iki ellerini şiper edip, başlarını koruyorlar. Henüz yapılamayan, duvara doğru hep birlikte yürümek.

Durum umutsuz mu? Kesinlikle değil. Nedeni bilinen durumlar için, umutsuzluk kesinlikle söz konusu değil. Nedenleri görmeden önce, iki tarihsel olayı hatırlamakta yarar var. Birisi Rusya'dan diğeri ise Türkiye'den. Rusya'da 1905 devrimini izleyen "gericilik yılları"nın iki yanı var. Bir yanda burjuvazi, kendi düzenine çeki düzen veren reformları gerçekleştirme çabasında. "Stolyepin reformları" deniyor. Diğer yanda ise, yığınsal durgunluk ve bezginlik en gerici terör ve kıyımlarla biteniyor. Lenin, şu sözleri bugünün Türkiye'si için değil, reformlu ve terörlü 1905 sonrası Rusya için söyledi: "Burjuvazi ve toprak ağaları daha bir öfkeli, daha bir zalim oldular. Sokaktaki adam ise, bezgin. Rus aydınına gelince; gevşek ve umutsuz." (Lenin, Toplu Eserler, cilt: 12, s. 115)

12 Mart'ın hem reformlu, hem de terörlü günlerini hatırlamamak mümkün değil. Burjuvazi, çapınızm koşullarında, kendine çekidüzen verecek önlemleri alırken, aynı anda kitleleri yığınlar, bezgin ve umutsuz tutmak istiyor.

Korku duvarının gerisine hapsedmek istiyor. Hele hele büyük bir birikim, temellerini sarmaya yönelik güçlü bir hareketlenme sezdiyse.

Burjuvazinin ikili işlevini her zaman aynı siyasal kadro yerine getirmiyor. Koşullara göre, farklı kesimlere farklı işlevler düşüyor. Bugün CHP'nin ekonomik misyonu genel hatları ile belli oldu. Taban fiyatları bir yanda. Yüksek fiyatlar gerçeği ile "kemerleri sıkma" söylemleri diğer yanda. Bir de açılan vergi paketinin ücretlilere ve emekçilere getirecekleri var. Büyük burjuvazinin çıkarları adına "düzenin rasyonelizasyonu"; daha doğrusu Türkiye kapitalizminin belirli bir raya oturtulmasına yönelik uzun ve kısa dönemli önlemler, aynı zamanda, işçi ve emekçi yığınlarının belirli "fedakarlıklara" katılmalarını gerektiriyor.

İlericilerin bir bölümü, bu fedakarlıklar için kendi düşüncelerinden, kendi dürtülüklerinden bazı ek fedakarlıklarda bulunabilirler. İki büyük işçi konfederasyonunun yönetimleri de bazı fedakarlıklarda bulunabilirler. Ama bütün bunlar yeterli değil. Bütün bunlar, işlevin CHP ile ilgili yanları. Büyük burjuvazi, CHP'nin bu tür işlevlere ilişkin becerisinin yeterince uzun ömürlü ve etkin olamayacağını biliyor.

O halde ne yapacak? Kitleler duvarın gerisinde nasıl tutulacak? Bu işlev de büyük burjuvazinin MC kalıntısı siyasal güçlerine, MC döneminde ekilen tohumların filizlenmesine düşüyor. Kitleleri, korku duvarının gerisinde, budanmış ayakları ile hareketsiz tutmak için daha çok cinayet, daha çok bomba, kısacası daha çok yığınlık gerek. MC kalıntıları, burjuvazinin bu ikinci misyonunu hakkı ile yerine getiriyorlar.

Kurtuluş yok mu? Çok açık ve çok net olarak var. Kurtuluş yolunu görmek için çok ötelere gitmeye de gerek yok. Kurtuluş, sosyalizm, sosyalist örgütü, yaksız yığınlar önünde somut bir alternatif olarak gösterebilmekten geçiyor. Kitlelerin beklenti düzeyini onların bugünkü konumundan birkaç adım ötede, ama her alanda mutlaka somut hedeflere doğru yükseltilebilmekten geçiyor. Kitleler, yarın için umut ışığı gördükleri ölçüde korku duvarının üzerine yürürler. Örneği de var. 1 Mayıs katliamına ve onu izleyen suikast ihbarlarına rağmen 5 Haziran'dan önce Ecevit'i dinlemek, görmek için yüzbinlerin Taksim alanını doldurmasını bir büyük anlama var. Geçerliliği bir yana, yığınların o andaki mevcut durumun ötesinde bir somut beklentiye (CHP lictarı) sahip olmaları, korku duvarının üzerine yürümesini sağlayacak başlıca güç.

Bugün durum daha farklı. Faşist odakların üzerine yürünmesindeki, devlet kadrolarının ve güvenlik örgütlerinin faşist kadrolardan temizlenmesindeki olası işlevleri dışında, artık CHP'nin somut hedefler koyarak yığınları duvara yürütme yeteneği kalmadı. Bugünkü görev, sosyalistlere düşüyor. Alkışlayan, üzülen, korunan ama duvara doğru yürüyemeyen yığınları harekete geçirecek tek güç sosyalizm. Sosyalizmin bir hedef, sosyalist örgütün de bu hedefi gerçekleştirecek güç olarak görülmesi.

Korkuya, umutsuzluğa yığınlığa yer yok. Bunun için tek bir şeyi bilmek gerekiyor: Burjuvazinin yığınlık ve korku ortamını yaratmada bunca çaba göstermesi, büyük bir birikimin, burjuvazinin tahtını sarsan bir hareketlenmenin olduğunun kanıtıdır. Aynı gerçeğin bir başka yüzü de şu: Yığınlığın, bezginliğin ve korkunun egemen görüldüğü dönemler, yeni kitle hareketlerine, yeni ve daha büyük boyutlu birikimlere gebe dönemlerdir. Onun için, hem yığınlara, hem de yığınlığı görüp ellerini oğusturlarına bir kez daha seslenmek gerekiyor: "Evet, sefilcesine durağan dönemlerin sefil kahramanları, size söylüyoruz: Yine devrim. Halkın kendiliğinden öfkesi dalga dalga yaklaşıyor ve biz bu yaklaşana memnuniyete hoşgeldin diyoruz. Diyoruz ama, bu yeni mücadeleyi mümkün olduğu kadar daha az kendiliğinden, mümkün olduğu kadar bilinçli, tutarlı ve sarsılmaz kılabilmek için, gücümüzün elverdiği herşeyi yapacağız." (Lenin aynı eser, s. 117)

Bugün, sosyalistler korku duvarını aşmadıkça bu süreçte duvarda gedikler açmadıkça, geride kalanların hedefi görmelerine ve duvara doğru yürümelerine olanak yok. Sosyalistler, bu nedenle ve gelecek işlev duvarların üzerine korkmadan yürüyorlar. Duvarı aşılıyorlar. Bu uğraşa canlarını veriyorlar. Olacak. Din Demircioğlu, bugün Derebaşı. Ama gerek ölenlerin gerekse kalanların hep birlikte bildikleri bir gerçek daha var: "Üğrunda ölmeye değmeyen hayat, yaşamaya da değmez."

SERMAYEYLE BESLENEN

TERÖR

Büyük sermayenin en azından "AP-CHP" koalisyonunu oluşturmak ve bu zemin üzerinde faşizme daha uygun yata-y ve dikey açılım ufukları yaratmak yönündeki hedef ve çabaları, geçtiğimiz hafta bu "yüce" amaç için terörün hangi doruklara vardırabileceğini bir kez daha gösterdi.

PLANLI, HESAPLI İŞLER

Terimandın kanlı terörde, yerli ve yabancı gizli örgütlerin ortak yapımı yönündeki belirtiler de alabildiğine gözler önüne serildi. Ve geri Türkiye kapitalizminin yaşadığı bunalımın ulaştığı şiddet noktaları bütün iğrençliğiyle bir kez daha tescil oldu.

Bir takım çete reislerinin dolandırıcılık işahlarından öte geçtiğimiz haftaki kanlı olaylara, sermaye bezizmalarının bile dili "işte sol yaptı" demeye yetmedi...

Hürriyet gazetesi yüklediği misyonu, geçtiğimiz hafta gene üst prodüksiyonlarda ama sapır sapır dökülen bir yalan ve kıskırtma makinası halinde yerine getirmekten geri kalmadı.

Ve bu gazetenin kararlık odalarında, faşist hareket partisinin 15 Nisan'da yapacağı "Büyük Yürüyüş"ün büyütülmesi yönünde alınan kararın temel nedeni ve amaçları da ortaya çıktı.

Şiddet, cinayet geriliminin haritası son derece planlı ve sonsuz olanaklarla düzenli bir şekilde yerine getirildi.

FAŞİST ÜÇGENLER

Silah, bomba ve tabandaki çetelerin donatılmasıyla sürdürülen çabalar, yayın-basın ve propaganda araçlarıyla belirli uyumlara azami ölçülerde vardi-rildi.

Ve ortaya çıkan sonuçtan sonra, "Bölinüyörüz" feryadı bastırıldı...

Güneydoğu'daki faşist "Şah radyo-sundan yükselen sesler ve içerideki organizasyon profesyonel yapısı, CIA-MIT-SAVAK işbirliğinin, MC'nin Dışiş-leri Bakanının da ağızyla sabit işlevleri-nin, Türkiye'de hangi arzusular içinde olduğuna ilişkin belirtileri verdi...

Universte önderine bombalar patlar kitle kıymalarına girişirken, ileri çençer öldürülüp, namuslu bilim adamların kurşunlanırken, Doğan Özler kale-diledi, Yılmaz Derebaş'ların kanına giril-irken bölünmeyen Türkiye'nin artık bölün-mesiz zamanı gelmiş olmalıydı...

Doğu ve güneydoğuda faşist üçgenler

kurulup, Ankara ile bağlantı üçgenleri oluşturulup, buraların silahlanması ve amacı belli iş merkezleri haline getiril-mesi tezgahlanırken bölünmeyen Türki-yenin artık bölünmesi zamanı gelmiş ol-malıydı!..

15 yıla yakın süredir dağ başlarında gizli açık çeteler yetiştirilir ve sermaye-nin finans kanallarıyla bu silahlı sürer beslenirken bölünmeyen Türkiye artık bölünüyordu!..

2,5 yıllık MC dönemlerinde devlet aygıtı, mahkemeden kararlı kaşarlanuş katillerle doldurulur, parsellenir-ken ve mistakbel katillere yemlik yapı-lırken Türkiye bölünüyordu ama şimdiki artık bölünmesi zamanı gelmişti!..

CANÇEKİŞEN DÜZEN

Zamanı gelmişti ki, sıkıyönetimler, hükümet devrilmeleli, faşist organizasyon-lara sonuç sağlanmalıydı: İşçi sni-finin, emekçi kitlelerin ileric, demokra-tik, sosyalist hareketi bombalansın ve Türkiye, emperyalizmin tam anlamıyla kördüğümü olsun...

Ve artık Türkiye kapitalizminin em-peryalist ve işbirlikçi temsilcileri, amaç-larına ulaşmak için tezgahladıkları ter-tiplere, kendi elemanlarını bile katlede-rek hız vermek amacıyla olduklarını bü-tün açıklığıyla sergilemişlerdir... Geçtiğimiz haftaya bir anda gelinme-di...

"Tezgahın kaba hatlarıyla örülmesi, MHP'nin işleri düştüğü panikle başladı. Yeni hükümetin kurulduğu günlerde di-ğere cepheci ortaklara oranla sahte bir ağırbaşlılık rolü yüklenen MHP'nin tabanında huzursuzluk başladı. Bu arada polis aramalarında kaza eseri eli silahlı MHP'li çetelerin yakalanması ve bunla-rın içeride, dıştaki uzantılarına ilişkin belgeler ve bilgiler venneleri alarm zille-rini çaldırdı.

KONTRGERİLLAYA İŞ DÜŞÜYÖR

MC dönemlerinde seslerine kulak verilmeyen POL-DER'in sesi basın tröst-lerinin çığırkanlıklarıyla birden ön pla-na çıktı. Büyük "sermaye"ler birdenbire POL-DER'e eğildiler ve kısa zamanda

Başkan Boran Derebaş'ın naaşı başında nöbet tutuyor

popüler yaptılar... POL-DER ne yapıyor-du? Suçları oldukça ağırdı: suçluların az da olsa birer iktiser yakalanmasında etki-li olabiliyorlardı...

İşin bu noktadaki önemi birazcık da "kontrgerilla" ile ilgiliydi. Demirel ye-dekliğinde Şubat aylarında kontrgerilla konusunu alevlendiren Hürriyet, bu konudaki tikanıklığı sağlamada üzerine dü-şeni yerine getirmişti...

Demirel'in kontrgerillaya verdiği ö-nem de, kendisini ileride tek kurtaracak noktanın "terörün daha da yoğunlaşma-sı" olduğunu bilmesinden ve bu hedefi sağlamada kontrgerillaya çok iş düce-ğine güvenmesinden ileri geliyordu:

Aynı perspektif Türkiye için de mev-cuttu. Ancak roller paylaşılmış, Ecevit'e kontrgerilla konusunda yüklenmeyi Demirel, şiddet ve terörü yaymayı da bizzat diğere yüklenmişti. Türkiye'nin bu arada Demirel'den ayrıldığı bir ufak ayrı-rintı da vardı: Sonuçta "AP-CHP"nin oluşmasının kendisine sağlayacağı avan-tajı benimsemesi...

Bu yönüyle Türkiye'nin sırtı, aynı rüya-yı gören büyük sermaye odaklarınına da-ha iyi dayanıyordu.

"PARA YANI KOLAY"

Mart ortalarında gittiği İzmir'de, ege-

EKONOMİDE DEVALÜASYON CEZA YASALARINDA

REVALÜASYON

Geçtiğimiz hafta millet meclisi Milli Savunma Komisyonunda bir yasa tasarı-sı görüşülerek kabul edildi. Tasarının adı: "Askeri Ceza Kanunu Tasarısı"

Tasarı, Milli Savunma Komisyonunda kabul edildikten sonra Adalet komisyo-nuna sevk edildi. Tasarı Adalet Komisyo-nundan da Milli Savunma Komisyonun-da kabul edilen şekliyle geçerse Millet Meclisi Genel Kuruluna geçecek...

Tasarı bir hayli ilginç. Komisyonun sözcüsü CHP Sivas Milletvekili Orhan Akbulut'un yazılı açıklamasına göre, tasarı "Askeri Ceza Kanunu'nun günün koşullarına göre değiştirilme ve açık-lık getirmektedir..."

İlgilic!

Nedir bu "günün koşulları" ve nedir bu "açıklık?.."

Demokratik Sol'cu CHP'nin "halkçı" milletvekili ve komisyon sözcüsü Orhan Akbulut'un yazılı açıklamasından tasarı-nın "günün koşullarına göre" getirdiği

"açıklık"ları okuyalım:

YENİLİKLER!..

1- Subaylarla assubaylar arasında ceza uygulaması yönünden fimsiye değin süren ayrıcalık giderilmiştir. Assubaylar da subay sınıfa tabii edilecek cezalar-a dahil edilmişlerdir. Eskiden assubay-lar erlerle bir tutulmaktaydı.

2- Askerlik görevini yaparken firar ve izin tecavuzundan dolayı ceza görenlerin yeni baştan askerlik yapması kaldırıl-mıştır. Kaçma ile ilgili fillere açıklık ge-tirilmiştir, kendiliğinden geri dönenlerin cezalarında indirim yapılmıştır.

3- Türki Ceza Kanunu'nun 163'üncü maddesinden de hüküm giyenlerin Aske-ri Ceza Kanunu'na göre cezalandırılması öngörülmüştür. Eski hanunda TCK'nun 141-142'nci maddelerinden hüküm gi-yenlerin cezalandırılması esası bulun-makta, ancak 163'üncü madde yer alma-makta idi.

4- Asker kişilerin işledikleri suçlar-ın dolaylı verilen alüm cezalarında kur-

şuna dizme ycrine idam edilmesi esası getirilmiştir. Bu hüküm TCK'na uyul-ması için getirildiği belirtilmiştir.

5- 2'den fazla asker kişilerin toplu olarak üst veya amire itaatsizliğe, üst ve-amiri tehdide, zorlamaya veya öldür-meye ya da taarruz halkması, yan ola-rak nitelendirilmiştir...

CHP'li sözcü Akbulut'un tasarının ge-tirdiği önemli değişikliklerle ilgili açık-laması bu kadar...

Değişikliklerin ne kadar "demokra-tik" ve günün koşullarına uygun oldu-ğunu anlamak güç değil. Son derece "a-çıklık" getirildiği de çok açıktır!..

* Assubaylar "cezalandırılmada" artık subay sınıfı ile bir tutulacak. (Eskiden er'lerle bir tutuluyorlardı...)

* Askerlik yaparken kaçanların, geç-miş askerlik hizmetleri baştan olma-yacak.

* Bugüne kadar 163'ten hüküm gi-yenler de, Askeri Ceza Kanununa göre cezalandırılacaklar, 141 ve 142 hükümlü-leri ile eşit duruma getirilecekler!

* Ötüm cezası kurşunla değil de ip'le yapılacaktır!

* Artık üç kişi değil, iki kişinin üst veya amire itaatsizliği isyan sayılacaktır!..

VE GİZLENENLER!..

Herşey çok açık da, tasarının bu de-39. maddesi var. CHP'li sözcü Orhan Akbulut nedense yazılı açıklamasında bun-dan hiç söz etmedi. Oysa 39. madde ile getirilen yenilik de bir hayli "günün ko-şullarına" uygun! Aynen şöyle:

"Türk Ceza Kanununun 141,142 ve 163'üncü maddelerinde yazılı olan cürim-lerin silahlı kuvvetler içinde veya as-keri fabrika veya kurumlarda veya bun-ların mensupları arasında işleyenlerin ce-zaları üçte bir nisbetinde artırılır..."

Bu da son derece açık. Bir memleketi teşişçi sınıfının, emekçi-lerin üzerindeki sömürü ne kadar artarsa, enflasyon oranları, devalüasyon oranları da, soyguncuların, sömürücülerin kar o-ranları da o oranda artar.

Paranın "üçte bir" oranında değer kaybına uğradığı bir sosyo-ekonomik düzende egemen sınıf ceza yasalardaki hükümleri de o oranda artırmaya çalışır ve bunun "sözcülüğü"nü de sosyal de-mokratlara yaptırır: Ekonomide devalü-asyon, ceza yasalarında revalüasyon!.. Ne kadar açık değil mi?..

li sanayici ve tüccarlarla bu konuda önemli mutabakatlar kuru. Henüz Ankara'ya dönüp, İstanbul'un "okey"ini almadan "Büyük Yürüyüş" adındaki işareti verdi. Daha sonra gitmişti İstanbul'dan da sağladığı mutabakat parlaktı...
- İğn para yanı kolaydı...

Başın tröstlerinin yıllanmış deney ve incelekleri propaganda tekniğini seferber edecekleri de belli olmuştu.

Asker eskisi takıysenler, 1 Nisan'da Kırkkale'de göstermiş bir prova yapımını uygun görmüşlerdi. Ancak 1 Nisan günü Kırkkale'deki durum tam bir fiyaskoydu. Kırkkaleliler gösteriyi itibar etmemişler, civar illerden gelenler de göstermiş tabloyu oluşturmuş yetmemişlerdi...

15 Nisan'daki gösteri için de çok para olduğu kadar daha başka unsurlar da gerekiyordu:

PANİK VE PLANLAR

Bombalar ve bu bombaların yurt düzeyinde kritik yerlerde patlatılması. Hem kitlelere korkuya uğratmanın, hem de tahrik edilmiş ve robotlaştırılmış kalabalıkların toplanma gücünü sağlama önemi gözönünde bulunduruluyordu...

Nitekim milyonlarca lira paranın sağlanması kolaylandı. Bombaların patlatılmaları yaklaşık süreleriyle gerçekleştirildi. Ancak postadaki gecikmeler nedeniyle bazı patlamaların sesi gecikti.

Olay ve gelişmelerin bu tablosu, işin içinde son derece profesyonel organizasyonların karıştığı ya da karıştırıldığı da vurgulanmaktadır.

Postalanan bombaların gönderildiği yerler de ilginçtir. YORUYOŞ'un 154. sayısında yayımlanan "MHP'de panik ve Planlar" adlı yazının bazı satırlarını hatırlamak yarar vardır:

"... MHP'nin eşyan üyelerinin bugünkü durumu, buraların bir saldırı ve terör ışı durumunda olmalarıyla anlatılabilir. Bu arada, üyelerinin yoğunlaştırılmasına da çaba gösterilmektedir. Bu çabaların doğuya yönelik olması da ilginçtir. Sivas-Malatya-Erzincan üyelerini oluşturulmuş, Erzincan-Erzurum-Bingöl üyeleri kurulmuş, Erzincan ise iki üyenin ayaklarını birleştirilen ve böy-

lece Tunceli'yi çember içine alan bir ana saldırı üssü durumuna getirilmiştir..."

Bu satırları tekrarladıktan sonra Hürriyet gazetesinde 1 Nisan günü yayımlanan bir haberi tabii ki, birinci sayfadan okumak gerekir. Habere göre, "MHP Tunceli İl Başkanı öldürüldü..."

Tunceli Valisi Namık Günel haberi tekip edecek ve Hürriyet'te yayımlanan tekip yazısında şunları söyleyecektir: "Tunceli'de öldürülen şahsan MHP il başkanı olduğu açıklandı, çeklindeki yazı başlığı gerçeğe aykırıdır. Zira bugüne kadar Tunceli'de MHP teşkilatı kurulmamıştır..."

Hürriyet'in Tunceli'ye verdiği değer önemlidir!

ZEHİR HAFİYELERİN ZEHİRİ

Şimşir başlıklarla ön süten manşetlerde, Malatya'nın içme suyuuna zehir atan ve tahriklerini en azgın biçimlerle sürdüren bu gazetenin MHP haberlerine yalan yanlış da olsa eğilmesi boşa değildi. Hele hele üyelerinin kusatıldığı Tunceli söz konusu olursa...

YORUYOŞ'un MHP içlerinden edindiği istihbaratlara dayanarak söz konusu yazısının şu satırları da ilginç olsa gerek, hele bugünlerde:

"... Üyelerinin yerleştirilmesi biçimi de ayrıca ilginç olan bir başka yanı daha vardı: Güneydoğu bölgesini bir miğfer gibi kuşatması, örtmesi..."

MHP yöneticileri bu konuya nedense pek önem gösteriyorlardı. Bu konudaki planlar, bu bölgenin noktalar halinde içten vurulmasına ilişkin. Hatırlı topurğalarla yaklaşılacak hatta bu uğurda "kürt milliyetçiliği" sayfaları da didiklenecek, sonuçta hareket onlar da kazanılacaktır..."

Gelişmeler göstermektedir ki, saati geldiğinde kendi adamını öldürtenler, daha hatırı adanlarını daha büyük prodüksiyonlarda rahatça harcayabileceklerdir...

BOMBANIN FİTİLİ

Bu arada devekuşları örneği Tercüman'da çıkan bir yazı da ilginçtir. Ga-

zete 1955'lerdeki 6-7 Eylül olaylarının fotoğraflarını yayımlayarak Celal Bayar'ın ve Adnan Menderes'in yakını alanlarını "derin" bir üzüntüyle gezilerini hikaye ederken, Malatya'ya henüz hükümetin gitmemiş olduğunu eleştirirdi.

Oysa Türkiye'de 6-7 Eylülü kimsenin ne amaçlarla düzenledikleri açıklığa kavuşmuştur. O zamanki hükümetin bilgisi içinde Selanik'de patlatılan bomba ile tuşanan fitil İstanbul'da sonucun alınmasına yetmişti

6-7 Eylül ile Malatya olayı arasındaki benzerlik, hükümetler yönünden olmasa bile o zamanki bombayı patlatan MİT ajanının şimdiki çok yüksek mevkide bir MİT şefi olmasından ibarettir ve o MİT'in de son aylarda, son haftalarda, son günlerde ne işlerle meşgul olduğu da başta iktidar olmak üzere kimsenin namlu değildir...

Olayların geçtiğimiz haftaki görünümü özete budur. Ancak bu hafta yakalandığı ve kendisinden hesap sorulmadığı sürece okuyandan çıkış görünmektedir.

Nitekim geçtiğimiz Cuma günü bir basın toplantısı düzenleyen MHP Genel Başkanı, benzer olayların pek yakında Erzurum ve Kahramanmaraş'ta da mey-

dana gelebileceğini örgütüne müjdelemiştir!...

Türkeş'in basın toplantısı yaptığı saatlerin arifesinde Kahramanmaraş'ta terör pedala basmakta önemli girişimler yapıyorlardı. Polia, "Yıldırım Komando Organizasyonu" ve "Esir Türkleri Kurtarma Örgütü" adında iki gizli örgütün varlığını ortaya çıkarmış ve bunlarla ilgili olarak 25 Ülkücü'yi tutuklamıştı. Kahramanmaraş'ta da alevi parlakların zamanıydı. Tutuklananlar arasında MHP Kahramanmaraş milletvekili Mehmet Yusuf Özbaş'ın da oğlu bulunuyordu. Özbaş Ankara'dan Maraş'a gitmiş ve Cumhuriyet Savcısı Celal Mimaroglu ile iki Ceza hakiminin makam odalarını girip, sözlü ve fiili bir saldırı geçmişti. Olay sabah 8.40 sularında olmuştu. MHP'li milletvekili yarışçı ve savcıya ana-avrat sövüyor ve "Sizleri yaşatmayacağım" diye bağlıyordu.

Aynı gün haftalık basın toplantısını yapan Ecevit'te de bir gazeteci Ankara Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ün katilinin bulunup bulunmadığını soruyordu. Ecevit'in cevabı ise "hayir henüz bulunmadı" oluyordu...

Doğan Öz'ün katilileri bulunmuştu, hala da bulunamıyordu!...

Küçük Sinek Mide Bulandırır

Maocu ceride "Aydınlık"ın çıkışı ile birlikte iki gerçek de ortaya çıktı. Birinci gerçek, gazete çıkmazdan önceki bir beklenti ile ilgili. Dünyada ve Türkiye'de maoculuğun artık iyiden iyiyeye açığa çıkan karşı devrimci yönünü belirler, bu akımın bir de günlük gazete ile bütünleşmesinden haklı bir tartışılma kapıldılar. Sanılan, maocu ceridenin, günlük gazete avantajlarının ve çarpıcılığının ardında, maoculuğu ustaca, dolaylı yoldan yapabileceği idi. Böylesi, daha büyük bir tehlike oluşturuyordu. Üstelik, bu sapık akımın önderleri, bu işlerin nasıl olacağını bilecek kadar "deneyimli" idiler.

Bu gerçekleşmedi. "Aydınlık" diğer sapık öğrenci heyzanelerinin günlük bir prodüksiyonu olarak ortaya çıktı. En bayağı maocu teraneler, "kör gözüm parmağına" cinsinden bir üslup ve habercilik anlayışı ile hergün piyasaya sürülüyor. Örneğin bugün Türkiye'de, birkaç sapık dışında "Rusya'ya karşı güçlenmek için" nötron bombasından yana çıkacak ilericiler kalmadı. "Aydınlık" bunu da yapıyor. Buna benzer sapıklıkların daha niceğini yapıyor. Bu niteliği ile Aydınlık, Türkiye'deki maocuların mall olanakları dışında hiç bir yeteneğe ya da ustalığa sahip olmadıklarını kanıtlanmış oldu. Bu gerçek, daha sonra belirecek tiraj rakamları ile daha da kesinlik kazanacak.

Ortaya çıkan ikinci gerçek daha da ilginç. Bu gerçek, Türkiye'de CHP'nin kuyrukçuluğu için olduğu kadar maoculuk türünden en sapık akımlar için de hâlâ geçerli bir şemsiye oluşturulmasına ilişkin. "Aydınlık" bunu ideolojik ve pratik olarak kanıtladı. Türkiye'de kuyrukçuluk için olduğu kadar maoculuk için de en geçer akçenin CHP'çilik olduğu ortaya çıktı. "İdeolojik anlamda" maoculuk mu yapacaksınız? CHP'yi ve Ecevit'i en çok kollarayın, en çok düşünen kişi pozuna bürüneceksin. "Bütün partilerin (sosyalist parti de dahil) CHP'nin sağda olduğunu" yazacaksınız. Sendikacılık mu yapacaksınız? O zaman da CHP'lilerle birlikte sosyalistlerin karşısına çıkacaksınız. "Anarşi" konusunda yazı mu yapacaksınız? CHP ve Ecevit'e, Ecevit'in bakanı Elçi'ye yaltaklanma mesajları yazacaksınız. En kolay devrimleşen, en hızlı CHP'çilik olduğu gibi, en kolay maoculuğun da en hızlı CHP'çilik olduğu bu örnekler ile ortaya çıkıyor. Böylece, aynı zamanda, "CHP'lilikte CHP'lilerle yarışanlara" bir başka rakip daha çıkmış oluyor.

O kadar ki, genel olarak sosyalist ülkelerle ilişkiler kurulmasına, anlaşmalar imzalanmasına ağır dolusu küfür edenler, bugünkü hükümetin bu yoldaki olumlu girişimlerine ses bile çıkaramıyorlar. Çıkarsaylarsa "tecrit olabileceklerini" biliyorlar. Böyleleri için "tecrit olmamanın" yolu açık: En hızlı CHP'çilik.

Maocular, etkinlik sağlanmanın bir diğer yolu olarak da "zavallılık" ve II-gösterinin yaratılmasını görüyorlar. Bilinçsiz kitlelere böylece etkinlik ve ilgilili sağlayacaklarını umuyorlar. Oyle ya... Zavallı maocular; 1 Mayıs'a alınmazlar, foto muhabirleri kongrelere sokulmaz, bir arama yapıp bunların merkez komitesi üyeleri tutuklanır... Bilinçsiz insanlar merak edecekler: Kimdir bu zavallılar? Neyi istiyor, neyi söylüyorlar? Bu merak, onları giderek maocu heyzanelerle tanıştıracak. Ümüdkları, şimdiki bu. Ümüdklarını, bulamayıp bulamazlar.

Ancak bütün bunlar maocu sapıklığı ve onun günlük heyzanelerin küçümsemek için bir gerçek olmaması. Küçük sinek mide bulandırır. Bunlar yalnızca gazetelerin söyle bir ellerine alanların midelerini bulanmasına yol açıyorlar. Aynı zamanda, her türlü provokasyona, patlamaya baş bölgelere mevcut sapıklıkların üzerine yeni sapıklıklar ekleniyor. Mikrop olarak, lily üreyebilecekleri bölgeleri seçmiş görünüyorsa, nerede lümpenlik, nerede milliyetçilik, nerede aşiret çekilmesi varsa, oralarda üremeye çalışıyorlar. Sosyalist hareket, bu iğrenç mikrobu, bu küçük sineği etkisiz kılmak için ideolojik ve politik mücadelesini sürdürüyor. Maoculuğun kitiç ellerinden yalnızca proletaryanın illeri kesimlerinin değil, köylülüğün, küçük burjuvazinin yakası da kurtarılacaktır.

Sosyalist hareketin etkinliği karşısında, bugün sarıldıkları CHP'çilik ve "zavallılık" da onları kurtaramayacaktır.

İsmail Cem "TRT mücadelesini" Noktaladı: İstifa

İsmail Cem, geçen hafta sonunda istifa etti. 19 Nisan'da Başkanın tarafından TRT Genel Müdürlüğü'ne çağrılan Cem, 20 Nisan sabahı, istifa mektubunu gönderdi. Böylece 19 Nisan gecesi geç saatlerde Ecevit ile Cem arasında uzun süren pazarlıklar sonucu, hükümeti uzun süredir huzursuz eden bir konu çözümlenmiş oldu. Cem, istifa mektubunda, "TRT mücadelesinin sonuna geldiğini" söylüyordu. Özellikle TRT çalışanları, bu mücadele sözününün ne anlama geldiğini bildikleri için gülmekten kendilerini alamadılar. TRT çalışanları, örgütleri TÜM-DER, TÜTED, TMMOB ve Yeni Haberleşme Sendikası ile Karataş döneminde zorlu bir mücadele vermişlerdi. İsten altınlar, sürümler, tehdit edilmeler hep "demokratik TRT mücadelesi" uğruna göğüslenmişti. İsmail Cem döneminde yayşayan TRT çalışanları, Cem'in TRT'ye dönmelerini istiyorlardı. Ama yalnızca yargı kararlarını uygulamasını istediler. Cem tüm bu mücadeleyi "kendisi adına, kendisi için" veriyor göstermeye çalıştı. Ancak kamuoyu, amaçlananın ne olduğunu çok iyi anlamıştı. İsmail Cem, görüşü kurtarmak için, düzenlenen toplantılara "mücadeleye devam" çağrılarını göndermeye devam etti. Ecevit hükümeti iğbâşına gelince mücadeleden artık adını bile etmez olan, bunun yerine "büyük-çeliçlik pazarlıklarına" oturmuş İsmail Cem, giderayak istifa mektubunda bir "jest" daha yapmak istedi ve "mücadelesinin sonuna geldiğini" duyurdu. Başla-

madan biten bir mücadeleye en çok sevinen de Ecevit oldu. Hükümetteki ortaklarına verdiği bir sözü daha tutmuş oluyor.

"AVUÇLARINI YALASINLAR"

İsmail Cem'in istifa mektubunu başbakanı gönderdiği gün, Ecevit onbinlerce sözleri tutmasını yarattığı "balayı" havası tüm başmızın yüzünde okunuyordu. Toplantıdan sonra, başmızsızların "lideri" Oğuz Atalay, hükümetin dağılıp dağılmayacağı yolundaki bir soruya şu karşılığı veriyordu:

"Avuçlarını yalasinlar. Sapasağlam duruyoruz."

Oğuz Atalay, hükümetten ne kadar memnun olduklarını anlata bitiremiyor. Hükümetten ayrılmadıklarını umut edenler "patlısın patlısın" diyor. Oğuz Atalay'ın bu sözleri bazı kişiler azıcık "düşündürdü". Öyle ya, bundan sonra CHP'nin yapmadıkları, yapmak istemedikleri, beceremedikleri ve hiç bir zaman da beceremeyecekleri şeyin günahını nasıl onbinlerin üstüne yıkıp, "canın CHP tek başına iktidar değil ki. Baksanıza, başmızsızlar en ufak bir aksilikte ayrılmaya hazır. Hele bir tek başına iktidara gelsin, biz CHP'yi o zaman görürsünüz" diyemeyeceklerdi. Ama, iktidar olmanın nimeti yanında bu kadarlık külfete de katlanırlıdır doğrusu!

Türkiye İşçi Partisi'nin açtığı "Ulusal Bağımsızlık İçin Nato'ya Hayır" kampanyası bütün yurtta afiş, bildiri ve toplantılarla sürdürülmüştür.

Polis baskısına, Maoocuların misyonlarına uygun engelleme çabalarına, faşistlerin saldırılarına ve işçi sınıfının yüğit ve onurlu savaşına, TİP üyesi Yılmaz DE-REBAŞI'nı haince katletmelerine rağmen kampanya başarıya ulaştı.

Ulusal Bağımsızlık bayrağı yığınlar içinde yükseldi. TİP Başkanlık Kurulunun 18.4.1978 tarihli bildirisinde söylendiği gibi "Dün Vedat, bugün Yılmaz ve daha niceleri boşuna ölmедiler." Kurtuluş savaşında emekçi halkımızca yük-seltelen bağımsızlık bayrağının indirile-meyeceği, 68 yıl önce babalarımızın yak-tığı bağımsızlık ateşinin söndürüle-meyeceği dosta düşmana bir kez daha kanıt-landı.

Bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm

Adana'da "NATO'ya Hayır"

"NATO'YA HAYIR" KAMPANYASI

mücadelesinin bütünlüğünü kavrayama-yarak, faşist terörün alabildiğine yoğun-laştığı koşullarda "Nato'ya Hayır" kam-panyası açılması yadigarı olarak, "Sıra mı şimdi?" diyenler aşıldı. Gelişme-ler TİP'i doğruladı. Kampanya engelle-melere karşı amacına ve kitlelere ulaştı.

Başlangıçta görülen suskunluk ve kampanyayı görmezlikten gelme tavır-ları, yükselen ulusal bağımsızlık bayrağı ile bir süre sonra yer yer olumlu yakla-sımlarla bir güçbirliği ve dayanışmaya dönüştü. Atılan ilk s hmlar yeterli olma-sı ile anti-faşist ve anti-empyalist mü-cadelelerin geleceği açısından umut verici

oldu. Demokratik güçlerin eylem birli-ğinin somut hedeflere yönelik olarak, dayatmalardan, tek tarafı söyli kazanç hesaplarından uzak olarak ve karşılıklı güven anlayışı içinde gerçekleştirileceği bir kez daha somutlandı.

İzmir'de düzenlenen toplantıda TİP Genel Sekreteri Nihat Sargin'in "İşçi ar-nı ve emekçi yığınların politik öncü ve sözcüleri Türkiye İşçi Partisi başta ol-mak üzere sosyalizm doğrultusunda ba-ğımsızlık ve demokrasi mücadelesini so-nuna kadar azimle sürdürmeye kararlı olduklarını, NATO'dan çıkmanın bu mücadelelerin bir parçası olduğunu; ergeç bunda da başarı kazanılacağını" vurgula-

yan sözleri, kampanyanın kitlelere ulaş-ması kadar anlam ve boyutlarını da vur-guluyordu.

BASKILARA RAĞMEN

Bütün yurtta, dağıtılan yüzbinlerce bildiri, duvarlarda, köşebaşlarında Ulu-sal Bağımsızlık çiçekleri açtıran afişler yanında Amasya'da, Adana'da, İzmir'de, Kayseri'de, Karamürsel'(Kocaeli'de, İst-anbul'da ve daha birçok yerde düzenle-nen kapalı salon toplantıları ile kampan-ya geçtiğimiz hafta doruğuna ulaştı. Yurtseverler, demokratlar, ilerici, sos-yalistler 22 Nisan Cumartesi günü TİP nin Ulusal Bağımsızlık için NATO'ya Hayır" çağrısına uyarak Ankara'da Tan-doğan meydanında buluştular.

Kapalı salonlarda düzenlenen toplantılarda, Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyeleri yanında, yerel örgüt temsilcileri ve diğer kitle örgütleri temsilcileri de konuşmalar yaptılar.

TİP Amasya İl örgütünün düzenledi-ği "Ulusal Bağımsızlık İçin Nato'ya Hayır" toplantısı, polis ve idari makamların çıkardıkları güçlükler ve gözaltıma alınmaların MC döneminden geri kalmazdı başanlı bir afişleme ve bildiri dağıtımın-dan sonra 9 Nisan Pazar günü yapıldı. TİP İl Başkanı, İl sekreteri ve Merzifon ilçe başkanından başka TİP MYK üyesi Nurdan Orpen'de bir konuşma yaptı. Toplantı "NATO'ya Hayır", "Bağımsız Türkiye", "Faşizme Geçit Yok", "Sos-yalist Türkiye" sloganlarıyla daha da canlılık kazanarak başarıyla sonuçlandı-rıldı.

Adana'da ki 16.4.1978 Pazar günü düzenlenen toplantı il başkanının konuşmasıyla başladı. Daha sonra konuk konuşmacılar olarak "Sanayi İşçileri

DİRENEENLER VE YAN ÇİZENLER

Ankara Sular İdaresi, Türkiye'deki benzeri birçok özel ya da kamu kesimi işyerleri gibi, çalışanların çözüm bekleyen sorunlarıyla dolu bir işyeri. Çalışanların birçok demokratik ve ekonomik talepleri burada da yönetim tarafından ayaklar altında çiğnenmekte. Bu arada, çalışanların yararına düşünülmüş düzenleme ve kuruluşlar da yönetim ve yandaşlarca kendi çıkarları uğruna amaçları dışında kullanılmakta. Çalışanlar kendi sorunlarına, ekonomik ve demokratik hak ve taleplerine sahip çıkmadıkça durum da değişmemekte.

Ankara Sular İdaresinde olup bitenler bu konularda çok öğretici oldu. Olanlar yalnızca, çalışanların nasıl çalıştırılacağı somunundüğü, çalışanların kendileri sorunlarına sahip çıkıp, somut konularda, örgütlü olarak hakları için mücadele etmedikçe durumun değişmeyeceğini göstermekle kalmadı. Bu arada "ilerici" ge-cindikleri halde, öзде burjuvaziye, ege-men sınıflara "koltuk değneği" oluşturan birçok çevrenin de maskelerini bir kez daha yüzlerinden düşürdü.

Ankara Sular İdaresinde çalışanların çözüm bekleyen sorunları arasında, yardımlaşma sandığıının geçerken üyeleri yararına çalıştırılması ve tablodot sorunu-nun çözümü gelmekteydi.

Ankara Sular İdaresi çalışanları yardım sandığı, yıllardır yönetime yakın unsurların elinde idi. Bu unsurlar, idare ile işbirliği halinde çalışanların emeği ile biriken fonları kendi ve yandaşların çıkarları için büyük bir pervasızlıkla kullanmakta, sandığı bir çiftlik gibi yönet-mekteydiler. Sandıktan üyelerine yapılan borç para yardımı ise "devede kulak mi-sali" cimrici dağıtılan be-on kuruştan öteye gitmiyordu. Durumun değişmesi için harekete geçen demokrat, ilerici, sosyalist işçiler, bu duruma son vermek, hesap sormak için çalışmalara başladılar. Bu arada, sandığın genel kurullarının 10 yıldır çalışanların, üyelerin deneti-

minden kaçırılarak, bu kişilerin herhan-gi birisinin evinde ya da bir lokantada, sandığı çiftlik gibi yönetenlerin kendi aralarında, yapıldığı tespit edildi. Bu du-rumu ve yönetimin yaptığı başka kirli işleri, haksız, usulsüz kullanımları belir-leyen işçiler, olanları bildiriyle tüm ça-lışanlara açıklayarak, olağanüstü bir ge-nel kurul toplanması için yeterli imzayı topladılar. Genel kurulda seçimler ka-zandı.

Bundan sonra, sandığın yasalara ve tüzüğe uygun çalışması için gerekenler yapıldı ve yardımlaşma sandığı bir tüke-tim kooperatifi haline getirildi. Sonra olağan genel kurul dönemi geldi.

Olağan genel kurulda, yardımlaşma sandığıın çalışanların çıkarları için ve yasalara uygun olarak yöneten ekibin

karşısına, işyerinde oluşabilecek ve ada-ta bir "kutsal ittifak" kuran en geniş bir muhalefet grubu çıktı. Muhalefet Genel-İş yönetim kurulunun yönlendirdiği, CHP yönetimi yandaşları, maocular ve gösterilen oluşuyordu. Somut, tutarlı ve dürüst çalışmaları ile geniş tabanlı, örgütlü bir hareket oluşturan demokrat-lar, ilerici, sosyalistler bu seçimi de tekrar kazandılar.

Ancak, sorunlar burada bitmiyordu. Çalışanların demokratik taleplerinden birisi de yemekhane sorunu idi. İşyerin-de "ilerici" geçiren birçok kişi olduğu halde 10 yıldır büyük şikayet konusu bu soruna sahip çıkan olmuyordu. Yemekhanenin başında tavandan tayinle getirilen CHP yönetimine yakın bir idareci vardı. İlerici geçiren göşist ve maocular

in CHP yönetimine şirin gözükmek amaç olduğundan, bunlar için çalışanlar talepleri önem taşıyordu. İlerici-demokrat, sosyalist işçiler uzun bir çalışma ile ve ele geçirilen delillere dayana-rak, yönetimin hatalarını sergileyen bir bildiri dağıttılar; arkasından, taleple-ri içeren bir imza kampanyası açıldı. Talepler işverene üç temsilci aracılığıyla iletildi. Yönetimden tatmin edici cevap alamayınca pasif direniş kararı alındı. 580 üyelinin arasına ancak 30 kişi dire-nişe katılmayarak, yemekhaneye gitme-ye devam ettiler. Bunlar, müdürler, şef-ler, müdür yardımcılar ve maocular. Bu arada bazı gruplarda direnişin CHP'yi yıpratmak için hazırladığı gibi bir görüş yaymaya çalıştılar.

Çalışanların güncel somut sorunları-nın, demokratik haklarının işverenden talep edilmesi ve bunun için mücadele-nin CHP'yi yıpratmakla ilgisizini düşün-mek ancak "ilericilikleri" CHP,şakşakçı-lığından öte gitmeyenlerin işi olabilirdi. Kendilerine "halkın yolcusu" adını ta-kan burjuvazinin bu koltuk değneklerin-in çalışanlar arasında etkili olabilme-lerine olanak yoktu. Nitekim direniş ve kampanya geniş kitlelerin desteği ve mü-cadelesi ile yaygınlaştı. Çalışanların 4 talebinden 3'ü kabul edildi. Yönetim ise "intikamını" çalışanların örgütü, somut konuları hedef alan mücadelesine öre-külü eden 8 kişiyi disiplin kuruluına vere-rek almaya çalışıyor. Ayrıca, bu emek-çiler, belediyeinin kıymetli başkanı Ali Dinçer'e de şikayet edidiler.

Ancak, bu yıldıрма ve intikam alma girişimleri, örgütlü ve somut hedeflerde mücadele etmenin, hakları almakta temel ilke olduğuna bilen demokrat, ilerici, sosyalist emekçilerin mücadelelerini en-gelleyemez. Mücadele, daha ilerici ve örgütlü bir biçimde, kendilerine "ilerci" sıyısı verenlerin maskelerini de alaşağı ederek sürecektir. Yeni ve kalıcı başarılarla doğru.

İşte Saldırganlar; Hani İşlem?

"Saldırganların yakalanmasına çalışılıyor", "suçlular aranmaktadır" vb.. Bıyıkları, radyolarda sık sık duyuyoruz, gazetelerde okuyoruz. Bir umutla, suç-luların gerçekten yakalanacağına, cezalarını bulacaklarına inanırız. İyisi ama ya suçlular belli ise? Ya suçluların kimlikleri biliniyorsa? O zaman ne olacak?

Ankara'da Niğde yurdu, niğdeliği, barınakları bilinen yurtlardan biri. Ge-cenlerde bu yurdun önünde iki TOM-DER üyesi faşist saldırganlar tarafından saldırıya uğramıştı. TOM-DER üyesi bir kişi, bu saldırı sonucunda ağır yaralanmıştı. Saldırganlar ise şunlardır: Ülkücü Haseyin Günay Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsünde çalışmaktadır, Diğer saldırganlardan Ramazan Tuzluca ve Vehi Yalçın ise Milli Eğitim Bakanlığı, Orta Öğretim Genel Müdürlüğü arşiv servisinde çalışmaktadırlar. Öcü de Niğde öğrenci yurdunda kalmaktadırlar.

Saldırıya uğrayanlardan diğeri, saldırganları saptamış ve kimliklerini cebeci karakoluna bildirmiştir. Ancak oğün bugün, Cebeci karakolu tarafın-dan hiç bir araştırma yapılmamıştır.

Olayın bunda, da öte bir yön vardır. Yaralı öğrencinin hastaneye gö-türülmesi sırasında, olay yerine gelen Çankaya Emniyet Amirliğinde görevli iki polis, yaha numaralarını sürükli olarak gizlemişler, bu arada de. saldırıya uğrayan TOM-DER üyelerine, İçişleri Bakanına ve Ankara Valisine galiz kü-fürler etmişlerdir.

Bütün bu olaylar üzerine, saldırıya uğrayanlar son olarak bir dilekçe ile valiliğe başvurmuşlardır. Ancak dilekçe bugüne kadar herhangi bir işlem gör-memiştir.

Küçük bir örnek. Neyi gösterdiği de açık. Polis kadroları ülkücü görevli-lerden temizlenmediği, faşist o'kların üzerine kararlılıkla yürünmediği, Türkiye'de "anarşi" denen olayı önlemeye imkan yoktur. "Anarşi"den en çok yakınlarımız, bir de bu gerçekçi görmeleri gerekir.

YIĞINLARA ULAŞTI

Izmir'deki görkemli toplantı

Demegi", Tarsus TUTED temsilcileri konuşular. DISK 2. Bölge Temsilcisinin mesajı okundu. GENÇ ÖNCÜ adına yapılan konuşmadan sonra söz alan TTP Başkanlık Kurulu üyesi Yaşın Cerit konuşmasını büyük bir coşkuyla atılan "Sosyalist Türkiye", "Silahımız Partimiz", "Bağımsız Türkiye", "Nato'ya Hayır" sloganları arasında tamamlandı. Son olarak İşçi-Kültür Demegi Koro'sunun sunduğu programla, toplantı örnek bir disiplin içinde başarıyla sonuçlandı.

İZMİRDEKİ BÜYÜK GECE

Izmir'in başta bütün gecekondu sentslerine ve fabrikalara dağıtılan 90 bin bildiri ve afişleme ile başlayan "Ulusal Bağımsızlık için Nato'ya Hayır" kampanyası 16 Nisan gecesi görkemli bir toplantıyla doruğuna ulaştı. On hazırlıklı çok dar zaman parçasına sıkışan toplantı geniş bir destek gördü, dörtbinin üzerinde işçi, emekçi ve öğrencinin katılımıyla gerçekleşti. Çok sayıda demokratik kitle örgütü ve sendika geceye bizzat katılarak, mesaj göndererek omuz verdi. Aynı örgütler gecenin davetiyelerini dağıtımında görev üstlendiler.

Gece TTP İzmir İl Başkanı tarafından açıldı, Nato'ya ve Amerikan emperyalizmine karşı mücadelenin ilk şehidi Vedat Demircioğlu ve dünyanın dört bir yanında barış bağımsızlık demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde hayatlarını yitirenler için saygı duruşu yapıldı. Daha sonra konuşan TTP Genel Sekreteri Nihat Sarğın Türkiye'nin adım adım emperyalizmin boyunduruğu altına alındığını anlatarak sözü, ABD ile ilişkilere getirdi ve şöyle dedi: "Ambargo'nun kalkmasıyla üslerin eskiden olduğu gibi faaliyetlerini sürdürmelerine olanak doğacağı ileri sürülürken, iki yıl önce paraf edilmiş Savunma İşbirliği Anlaşması'nın artık eskidiği günün koşullarına göre yeniden ele alınıp gözden geçirilmesi gerektiği konusunda hükümet çevrelerinin görüş belirttiği gazete haberleri arasındadır. Gece gazete haberlerine göre bütün bu, yeniden ele alıp gözden geçirme istekleri üsler için daha fazla kira istemine gelip dayanmaktadır. Hemen belirtelim ki, iki yıl önce anlaşma paraf edilirken Başkanlık Kurulumuzun açıkladığı üzere vatan toprakları kiralık veya satılık olmaz..."

Geceye katılan işçi sınıfının dostları, parti üyesi Rahmi Saltuk, Genco Erkal ve Parti Korusu gecenin amacına uygun türküler, şürleri ve marşlarıyla bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesine güç kattılar.

Gecenin en önemli yanlarından birisi değişik siyasal görüşlere sahip örgütlerin ortak amaçlar etrafında birleşebileceklerini göstermesiydi. DISK'e bağlı Sosyal İş ve Keramik-İş sendikaları İzmir şubeleri, TOB-DER İzmir, Manisa ve Ortaklar Şubeleri, TUM-DER Manisa Şubesi, TMMOB'ye bağlı Elektrik, İnşaat, Kimya, Malina, Mimarlar, Ziraat Odaları, Türk Hemşireler Demegi İzmir Şubesi, İşçi Kültür Demegi, İGD İzmir, Yeşilyurt, Karşıyaka, Bornova Şubeleri tam sorumluluk bilincinde Ulusal Bağımsızlık Mücadelesine Omuz veren Demokratik kitle örgütleri ve sendikalar oldular.

PARTİYE GÜVEN

Türkiye İşçi Partisinin düzenlediği toplantıların önemli özelliklerinden birisi olan işçilerin, memurların toplumun çeşitli kesimlerinden emekçilerin büyük bir güven duygusu içinde, çocuklarıyla birlikte toplantılara katılması görkemli gecede de gözlemlendi. Kadın, erkek, genç, çocuk hep birlikte Ulusal

Kurtuluş Mücadelesinin geleneklerine sahip çıktılar, Ulusal kurtuluş bayrağını yükselttiler.

21 Nisan Cuma Akşamı İstanbul'da düzenlenen toplantıda TTP Genel Başkanı Behice Boran konuştu. Emekçi halkımızın ulusal bağımsızlık davasına sahip çıkmasını simgeleyen bu kekeninli toplantı, katılanların bilinç ve kararlılığı, ülkemizin aydınlık geleceğine olan inanç ve güveni bir kere daha gösterdi. Gece'ye Türkiye İşçi Partisi korusu yanında sanatçı ve konuşmacı olarak katılan Zeliha Berksoy, Onat Kutlar, Timur Selçuk, Rahmi Saltuk, Demirtaş Ceyhan ve Kemal Özer coşkulu gecede ulusal bağımsızlık bayrağını yükselmesine konuşmalarıyla, sanatlarıyla omuz verdiler.

Türkiye İşçi Partisi'nin yığınlara ulaşan ve Ulusal Bağımsızlık bayrağını yığınlar içinde, her türlü baskı, engellemeye ve cinayetten yılmadan yükselten kampanyasına devam ederken, GENÇ ÖNCÜ örgütü Dernek merkezinde düzenlenen bir basın toplantısı ile 15-23 Nisan günleri arasında sürdürülecek "Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır" kampanyasını Başkanı Basın toplantısında Genç Öncü başkanı A. Atalay "Nato gençlik için ölümlü, işsizlik ve yoksulluk demektir." diyerek Türkiye gençliğinin niçin ulusal bağımsızlığı savunduğunu, niçin NATO'dan çıkılmasını istediğini somut bilgi ve olaylara dayanarak açıkladı.

GENÇLİK "NATO'YA HAYIR" DİYOR

GENÇ ÖNCÜ'nün Türkiye gençliğinin geçmişte verdiği ulusal bağımsızlık ve anti-emperyalist mücadele geleceğinin sahibi ve izleyicisi olduğunu simgeleyen ve Türkiye'nin çeşitli yerlerinde toplantılar ve gösterilerle sürdürülen kampanyanın ilk adımı, 16 Nisan pazar günü Ankara'da Eti sinemasında düzenlenen "Yeni sömürgecilik, Nato ve 65-75 dönemi Anti-emperyalist Gençlik Hareketleri" konulu bir panel oldu. Daha sonra 19 Nisan 1978 günü Adana-İncirlik, Diyarbakır-Pirinçlik, İzmir-Çiğli, Amasya-Merzifon, İzmir-Karamürsel, Ankara-Mürted, Ordu-Fermeban ve Eskişehirde bulunan NATO ve Amerikan üsleri önünde, basın toplantıları düzenlendi. GENÇ ÖNCÜ'nün basına yaptığı açıklamada şöyle deniyordu:

"Bugün, Türkiye sınırları içinde bulunan fakat Türkiye hakim giremediği, tellerle çevrili topraklarımızın önünde sizlere sesleniyoruz."

"İşçi ve emekçi sınıfların ve onların yanından yürüyen gençlik NATO'dan ve ABD ile yapılan ikili anlaşmalardan hiçbir çıkar yoktur. NATO ve İKİLİ ANTIŞAŞMALAR Türkiye halkı ve gençliği için baskı, zulüm, işsizlik ve yoksulluk demektir."

"Biz GENÇ ÖNCÜ olarak geçmişte olduğu gibi bugün de ABD ile yapılan tüm ikili anlaşmaları hayır diyoruz."

"Emperyalizmin saldırı üssü olarak kullandığı ve dünya barışını tehdit eden ABD ve NATO üslerine hayır diyoruz"

İLGİNÇ BİR KONUŞMA

GENÇ ÖNCÜ'nün bu anlamlı eylemi, Ankara-Mürted üsünde, Örgüt başkanı

Yılmaz Derebaşı için

"Hep esirler geldi anne Benim babam gelmedi"

I
Bir tohum düştü yere emeğin sevdesından emeğin bereketine nurlu tohumu gibi bir tohum düştü yere.

II
Bereketin senin soluğu ve yağmurunu gözünle dünyanı: İşte bahar!

III
Nasıl dayanılır buna Çatladı kalbim

IV
Fartınlar ve başka yağmurlar sel suları kaç kez ağladım sevincimden kaç kez şür yızdım sana "bu dalara dokunulmaz çürüm dokunulmaz nesular ne fatma."

V
Gençliğin senin gözlerin gibi dünyanın çiçekleri gülüşün nasıl da bağlandı gülüşüne kuşlar gibi.

VI
Ben hiç baba olmadım dayanamam ayrılıklara ama hasretle dayanırım öğlum benim örgütülüğüm beni dışımda sen benim güzel değil ama tırküler güzel türkii söyler gene dayanırım.

VII
Bir daha yağmur başladı saçların ve çeketim ıslandı ceplerime doldurdum yağmuru gencecik kalbine ağladım bir çiçek açtı birden çatladı bahar.

VIII
Bildirilerle duyurduk bunu da.

SALİH ECER

Atalay ile üs komutanı arasında geçen ilginç konuşmayla Emperyalizme, NATO'ya karşı verilen Ulusal Bağımsızlık mücadelesinin bir yurtseverlik görevi olduğunu da bir kere daha ve ibretle gözler önüne seriyordu. Üs önünde basın toplantısını düzenleyen Atalay ve arkadaşlarıyla basın mensuplarına üs komutanı daha ileri içeriye girmeyeceklerini söylüyordu. Atalay'ın yanıtı ise esasen daha içeriye girmeyecekleri idi. Komutanın yanıtı "istemezsiniz giremezsiniz" oldu. Atalay'ın cevabı gur bir sesle geldi. "Ya siz, siz girebiliyormusunuz?" Komutan şaşırmişti, kısık bir sesle gerçeği söyledi: "Orası doğru, biz de giremiyoruz."

Bu utanç verici sahne "ulusal bağımsızlık için NATO'ya Hayır" kampanyasının haklılığı ve yerindeliğini tek başına kanıtlamaya yeterlidir. Ama, kampanya yığınlar mal oldu. "Dün Vedat, bugün Yılmaz ve daha niceletleri boğuns ölmедiler." Emekçi halkımıza yükseltilen bağımsızlık bayrağı indirilemeyecek, mücadele kesin başarıya kadar sürecek.

Genç Öncüler Mürted üsünde

Malatya Olayları

BİR FAŞİST TER

Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun, evine yollanan bir bombanın patlamasından sonra yanlırın en büyük terör olaylarından birine yol açtı. Türkiye kamuoyu, dikkatlerini bu olaylara yoğunlaştırdı. Gazetelerin manşetlerinde, hep Malatya vardı. Meclislerde, kulislere, politik sohbetlerde konu yine Malatya idi.

Olayların somut cereyan ediş biçimini bir yana, Malatya'da olup bitenler, faşizmin hangi verilerden yararlandığı, hangi tahrik yöntemlerini kullandığı, politikasını nelerin üzerine inşa ettiği gibi konularda ilginç bir laboratuvar niteliğini taşıyor. Kuramsal yapıtlarda bol bol rastladığımız "işçi sınıfının birliği", "faşizmin suni ayrılıkları körüklemesi", "sapık akımların, burjuvazinin ekmeğine yağ sürmesi" gibi saptamalar, Malatya olaylarında bir kez daha somutlandı. Bilmisel sosyalistlerin, Malatya olaylarını üzerine bu yönlere eğilmeleri gerekiyor.

NEDEN MALATYA?

Evet, neden Malatya? Neden Pazarcık? Neden Doğu ve Güneydoğu?

Çok kişinin kafası, bu sorularla dolu. İşçileri Bakanından, sokaktaki yurttaşına kadar birçok kişi bu soruları soruyor, cevabını arıyor. Bombanın herhangi bir başkasına değil de Malatya Belediye Başkanına yollanmasının, olayların bu boyutta turmasmasının bir başka kentte değil de Malatya'da gerçekleşmesinin hiç kuşkusuz bazı nesnel nedenleri var. Türkiye burjuvazisinin Türkiye ölçeğindeki planları ile Malatya'nın bu nesnel koşullarının bütünleşmesi "Neden Malatya" sorusunun cevabını ortaya koyuyor. Burjuvazinin genel planları bir yana, önce Malatya'nın özel koşulları üzerinde durmak gerekiyor.

Birinci veri: Yörenin diğer bazı illeri ile karşılaştırıldığında, Malatya'da işçi sınıfı nicel olarak hayli fazla. Sümerbank, Tekel, Şeker Fabrikası, Demiryolları, Bona Sanayii, İpaş gibi bazı işyerleri ile birlikte, Malatya'da merkezdeki işçi sayısı 20 bini aşiyor.

İkinci veri: Malatya, Türkiye'de ırk ve mezhep ayrıntılarının, taraflar arasındaki sayıların bir denge bulunmasını nedeniyle hem "diken üstünde" bulunduğu, hem de öteden beri bu ayrıntıların körüklediği illerin belki de başında yer alıyor. Türk-Kürt, Alevi-Sünni, Sünni-Kürt vb. gibi ayrıntılar, bu bölgede öteden beri egemen güçler tarafından körüklenen ayrıntıdır.

Üçüncü veri: İşçilerin, toprakla olan bağlarının bütünü ile kopması henüz Malatya'da gerçekleşmiş değil. İşçilerin büyük çoğunluğu kırsal kesime bağlıdır.

Dördüncü veri: Malatya'da ileric-demokrat birikim hayli yüksek. Ancak, Türkiye'nin birçok yerinde olduğu gibi de, Malatya'da "parti" kavramının benimsenmesi süreci hayli gerilerde. Östüne üstlük, 1971'den önce ortaya çıkan ve halk tarafından kesinlikle benimsenmeyen kimi girişimlerin "parti" adına yapılması, burada parti saygınlığını daha da öte darbelere yemesine yol açmış. Bu durumun sonuçlarından biri de, "devrimcilik" adına parti dışı, disiplinli hareketlerin ve bu arada özellikle maocu ve goşist akımların Malatya'da tutunabilmesi.

Beşinci veri: Merkezdeki ileric birikime rağmen, bu birikim maocu-goşist akımların militanları ile özdeşleşmek kesinlikle mümkün değil. Tersine, halkın büyük bir çoğunluğu, başta işçiler olmak üzere, bu akımların sivri militanlarını benimsemiyor. Onlara sahip çıkıyor. Bu veri, faşistlerin de özellikle yararlandığı, halkı sol'dan soğutmak için kullandığı bir yöntem oluyor.

OLAYLARDAN KISA BİR GÖRÜNÜŞÜ

Olayların cereyan ediş biçimini ve sonuçlarına geçmeden, bu verilerin nasıl bir süreç içerisinde "neden Malatya" sorusunun cevabını verdiklerini anlamak mümkün değil. Bu nedenle, ölümlü olayından sonra, Malatya'da estirilen teröre kısaca değinmek gerekiyor.

Önce, faşist militanların başını çektiği eylemlerin, önceden planlı bir biçimde başlatıldığını belirtmek gerekiyor. Daha Hamit Fendoğlu'nun öldürüldüğü gece, faşistlerin merkez postanesini bombalayarak ilk eylemlerini "koydukları" biliniyor. Aynı

MALATYA'DAKİ SON OLAYLAR, FAŞİZMIN HANGİ VERİLERDEN YARARLANDIĞI, HANGİ TAHRIK YÖNTEMLERİNİ KULLANDIĞI, SOMUT POLİTİKASINI NELERİN ÜZERİNE İNŞA ETTİĞİ GİBİ KONULARDA İLGİNÇ BİR LABORATUVAR NİTELİĞİ TAŞIYOR. AYNI ŞEKİLDE, KU-

RAMSAL YAPITLARDA BOL BOL RASTLADIGIMIZ "İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİ", "FAŞİZMIN SUNİ AYRILIKLARI KÖRÜKLEMESİ", "SAPIK AKIMLARIN BURJUVAZİNİN EKMEĞİNE YAĞ SÜRME" GİBİ SAPTAMALAR, MALATYA OLAYLARINDA BİR KEZ DAHA SOMUTLANDI.

şekilde, daha sonra Malatya'nın bir ilçesinde cesetleri bulunan üç öğrencinin daha o gecenin kaçırılarak kurşunla dildiklerine kesin gözü ile bakılıyor.

Olayların asıl bölümü ertesi sabah ile başlıyor. Turan Emekszin mahallesinin ağzında görülen ilk kalabalığın başında Ülkü Ocaklılar ve MHP'iler bulunmaktadır. En önde yürüyen bu grubun, gerçekten "öncülük"le ilgili bir işlevi vardır. Ellerinde büyük sopalar bulunan bu grup, özellikle tahrip edilecek yerleri artlarındaki kalabalığa işaret ediyorlar. Örneğin bir sıra işyeri arasında, MHP'li olarak bilinen Foto Arzu'ya dokunulmuyor. Olayların başında böylesine bir "bilinc", "disiplin" ve yönlendirme söz konusudur. Demir kenpenkleri çekil bir dükkana, demiri kesmek üzere hırsızları saldırmaması da aynı "planlama"nın bir ürünü olsa gerek.

Aynı şekilde, basıldığı ve tahrip edildiği anda içinde insanların bulunduğu dükkanlarda ve işyerlerinde, olayların başında, bu insanların kesinlikle dokunulmuyor. Anlaşılan "plan" henüz cinayeti gerektirmemektedir. Olayların ilk aşamasında bu gibi hususlara riayet edilmesi, "kendilliklerinden bir patlama" dan çok planlı bir tertibin kanıtlarını oluşturuyor.

Daha sonra, Türkiye İşçi Partisi, Töb-Der, Tümder gibi kuruluşların bulunduğu Barış İşhanı en şiddetli saldırıya uğruyor. Bina yakılıp yerle bir ediliyor. Olaylar bundan sonra "kendilliklerinden" bir niteliğe bürünüyor. MHP'li militanlar, bu dönüm noktasından sonra hiç olmazsa en önde görünüyorlar. Olayların kendilliklerinin yanının öne çıkması üzerine de talan ve yağma başlıyor. Kuyumcu dükkanları, tuhafiyeciler, ayakkabıcılar, bu kez pek ayırım da gözetilmeksizin yağmaya uğruyor. Bir ayakkabıcı dükkanı, olaylardan sonra eski ayakkabılarla dolu olarak bulunuyor. Yağmacılar, kendi ayakkabılarını dükkan- da bırakıp, yenilerini giymişlerdir.

DİKKATI ÇEKEN BAZI NOKTALAR

Olayların sürdüğü saatler, şehride tam bir panik havasının estiği saatlerdir. Eşyaların toplanıp Malatya'yı terkedenler oluyor. Malatya'da görev yapan

memurlar ise, evlerinden taşınarak, aileleri ile birlikte devlet dairelerinde kalıyorlar. Fabrikalar, okullar ve diğer işyerleri tatile gidiyorlar. Birçok işyeri, işçilerine ücretsiz izin veriyor.

Olaylara ilişkin olarak dikkati çeken ve daha önce sözü ettiğimiz verilerle bir bütün teşkil edecek olan başka gözlemler de vardır. Örneğin, sanılan aksine, Malatya'ya giriş çıkış öyle sıkı bir biçimde kontrol edilmiyor değildir. Deyim yerinde ise, Malatya'ya giriş çıkış, tam anlamı ile serbesttir. Bunlara ek olarak, Elazığ, Kahramanmaraş gibi il merkezleri ile kıyaslandığında faşistlerin gücü, Malatya'da o kadar fazladır. Olaylar sırasında, Malatya'ya 1,5 saat çeken Elazığ'dan ve 3 saat çeken Kahramanmaraş'tan takviye faşist birliklerin geldiği, kentteki herkes tarafından bilinmektedir.

Bunun dışında, dikkati çeken bir diğer nokta da, faşistlerin işçilerin yoğun bulunduğu mahallelerde olay çıkartmaktan kaçınmaları, işçileri doğrudan doğruya karşılarına almaktan çekinmeleridir. Bunun bir uzantısı olarak, Hamido'nun merkezde bağlı Bulgurlu köyü dışındaki köyler de olaylardan uzak tutulmaya çalışılıyor. İşçilerin köylerle sıkı bağlantılarını bilen faşistler, hem işçileri hem de bağlı oldukları köyleri bu nedenle olaylara hedef yapmaktan kaçınmaktadırlar.

Üzerinde durulması gereken bir nokta da o güne dek "halkın mücadellesinin gün geçtikçe yükseldiğini" durmaksızın tekrarlayan, en keskin, en sivri sözleri eden söze "solcu" bazı liderlerin ortada hiç gözükmemeleridir. Burada söz konusu olan hiç kuşkusuz kişilerin cesaretini, bir provokasyon olayını vesile ederek ölçmek değildir. Söz konusu olan, goşist ve maocu çevrelerin, öteden beri halk verdikleri zararın bir örneğini sergilemektedir. Malatya'da sapık akımların elebaşları, her olayda, her "eylem" sonucunda, kesinlikle yerli halk tarafından benimsenmedikleri ilericiliğin mahallelere kaçarak kabağın burada yaşayan halkın başına patlamasına neden olmaktadır. Bu konunun taşıdığı önem üzerinde, ilericilerde ayrıca duracağı.

En başta "sağ-sol" çatışması, "dinsizler ile müsül-

TİBİN ANATOMİSİ

Olayların özü, katledilen bir insana saygı gösterisi değildir. Baştan sona bir faşist tertipte söz konusu olan. Bu tertip için Malatya'nın seçilmiş olması da bazı nedenlere dayanıyordu. Yerlilerle birlikte Elazığ ve Maraş'ın yıllardan faşist militanlar, tahrikçilik görevini yerine getirdiler.

Malatya'da olanlar, Türkiye'de faşizmin hangi çelişkileri ömürdünü, politkasını neyin üzerine inşa ettiğini gösteriyor. Hiç kuşkusuz, Malatya'da olanlardan ilerici, demokrat güçler de büyük dersler çıkaracaklardır.

manlar" arasındaki bir kavga görünümünü taşıyan olaylar, daha sonra bu yanını büyük ölçüde kaybediyor. Daha sonra, aynı 6-7 Eylül olaylarında olduğu gibi, başıbozuk bir talancılık, yağınacılık ön plana çıkıyor. Faşist militanlar, önce somut ve kesin hedeflerle, bilinçli bir "şok" yaratmış, daha sonra da olaya bir "anarşi", "kendiliğinden patlama" görünümünü vermeye çalışmışlardır.

MALATYA'YA ÖZGÜ BİR PLAN

Şimdi, bütün bu verilerin ışığında, olayların Malatya'ya ilişkin yanları üzerine genel bir değerlendirme yapmak gerekiyor.

Malatya, başta başka iller ile birlikte, büyük burjuvazinin, faşist odakların, gizli mitrakerlerin nazarında bir tür "en zayıf halka" olma özelliğini koruyor. İlerici biriktirimin yoğunluğu, işçi sayısının çokluğu, burjuvazi ve faşist hareket için bir korku vesilesi. Ancak bu korku vesilesi, aynı zamanda faşistlerin ve onların arındıkları güçlerin yararlanacağı bazı olumsuzlukları da içeriyor. Şimdi bunları sırası ile incelemek gerekiyor.

İşçi sınıfının sayısal çokluğuna karşın, işçi sınıfının bölücü aktörler Malatya'da odaklanmıştır. Örneğin, alevi-sünni ayrımı işçiler arasında köriklenmektedir. Bunun dışında kırsal kökenler için, Türkiye'nin çoğu yerinde söz konusu olmayan bir "dağ köylüsü" bağ köylüsü" ayrımı vardır. Bu da köriklenen, bilinçli olarak burjuvazi tarafından sivriltelen ayrımlardan biridir. Ayrıca, sünnetlerin önemli bir bölümü, Kürtele karşı kin duymaktadır. Yapay bir biçimde yaratılan bu düşmanlık da öteden beri köriklenmektedir.

Alevi-sünni ayrımı bir başka açıdan da faşistlerin işine yaramaktadır. Malatya'da ilerçilik söz konusu olduğunda şu ya da bu kesimin "daha ilerici" olması gibi bir durum söz konusu değildir. İlerici-demokrat birlik, her kesime, her meshebe uzanmaktadır. Faşistlerin planı ise alevi-sünni ayrımını körikleyip alevileri sürekli "günah keçisi" durumunda getirmek ve bu şekilde kıskırtılan ve beyni yıkılan sünnetleri, faşistleşme planının baş hedefi yapmaktır.

İşçi sınıfının, daha önce de belirtildiği gibi, henüz topraklarındaki bölünmüşlüğü, sayısal çokluğuna karşın, nitelik olarak kimi ön yargıların, zararlı ilişkilerin ve düşmanlıkların tazelliğini korumasına yol açmaktadır. Malatya'da bugüne kadar ilerici, devrimci, hatta sosyalist olarak bilinenler de "başarı" ve perspektiflerini yine bu ayrıma dayandırmaları, tahmin edileceği gibi, mevcut ayrımları ve düşmanlıkları daha da tırmandırmaktan başka bir işe yaramamıştır. Kısacası, kısa dönemli "başarı" ve etkinlik uğruna, "işçi sınıfının ve tüm emekçilerin birliği, kardeşliği" gibi bir temel ilkeye zıt çevrilmiştir.

Son olarak, Malatya'da kendini, ilerici devrimci sayanlar ve öncülük iddiasında olanlarla halkın ve işçi sınıfının kendisi arasında kesin bir kopukluğun bulunduğu gerçeğinden söz etmek gerekiyor. Malatya'da "devrimci" de vardır, devrimci birlik de vardır. Ama her ikisi arasında bir kaynaşma, kesinlikle söz konusu değildir. Bu kopukluk özellikle faşistlerin işine yaramaktadır. Malatya'da "patlamaya hazır olan, halk" değil, tabir edilmeye, olay çıkarmaya teşne bir avuç insan söz konusudur. Faşistler, planları gereğince bunları sürekli olarak tahrik etmektedirler. Tahriklere cevap verener ise, sonuçta kendilerini koruyacak olan "halkın" için sığınaktadırlar. Böylece bir yandan büyük bir kitle, tasvip etmedikleri olaylara karşın bu kişiler nedeni ile "devrimçiliği" anarşi ile özdeşleştirilerek, diğer yandan da bu gibi kişiler yüzünden başlarına gelmedik kalmayınca, sinmekte, yılmaktadırlar.

Faşistlerin giremedikleri mahallelerin hemen dışına, ve ağzına özel "oba" lar kurmaları da dikkati çekmektedir. Bu "obalar" tahrik aracı olarak kullanılmakta, "oba" ya yönelik her hareket sonunda yakındaki mahallelerin insanları ya taciz olmakta, ya da ağır baskılara uğramaktadır.

GENEL VE ÖZEL

Malatya'nın özel konumuna ilişkin olarak sayılabilecekler, bunlar.

Gerek, iktidarın olanaklarından yararlanamamasının verdiği hırçınlık olsun, gerekse muhalefette somut güç gösterisinin sağlayacağı avantajlardan yararlanma hesabı olsun, bütün bunlar Türkiye'de faşist hareketin "boş durması" gereken koşulları yaratmıştır. Buna büyük: burjuvazinin Türkiye'de yitmişliği ve korkuyu süreklileştirme yolundaki planları da eklendiğinde, Türkiye ölçeğinde ve genel politika olarak MHP'nin ve büyük burjuvazinin özel planları birbiriyle çakışmaktadır.

Öylesine çakışmaktadır ki, artık söz konusu olan küçük öğrenci olayları ya da "bombalamalar" den çok geniş kitle terörü, bir "iç savaş" imajıdır. Sıra bu görüntünün, bu terörün en çok nerede tutacağı sorusuna gelince, sayılan nedenlerden ötürü, sorunun cevapları arasında Malatya ön plana çıkmaktadır. Güçler dengesinde, büyük patlamalara yol açacak bir konunda oluşu, öldürülen belediye başkanının bir anlamda tüm MC partilerini bir arada temsil etmesi, irk ve mezhep ayrılıklarının yoğunluğu, Malatya ve yöresini ön plana çıkarır. Buna bir de faşist hareketin, gerici güçlerin Malatya'ya ilişkin özel planları, Malatya'da sayılan yollardan ilerici birikimi köretme çabaları da eklendiğinde bu kent, bu plan için "çelşik yumağı" olarak ortaya çıkmıştır.

Televizyonda milyonlarca yurttaşın da izlediği gibi, olayların cereyan ettiği gün MC liderlerinin Malatya'ya ziyaretleri, adeta kumandaocuların bir savaş cephesini teftiş biçiminde olmuştur. Öyle ki, eskimisi "ağır top"lardan Celal Bayar'ın bile cepbeye sürülmesine gerek duyulmuştur. En küçük belitiden bu olaya kadar tüm veriler, Malatya olaylarının baştan sona planlı bir tertip olduğunu göstermektedir.

FAŞİZMİ EHLİLEŞTİRMEDE YENİ BİR YAKTIRM MI?

Olaylara ilişkin olarak yapılabilecek bazı kısa dönemli değerlendirmeler bunlar. Ancak olaylardan sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin birleşik toplantısında yapılan bazı konuşmalar, bazı başka değerlendirmelere, bu arada CHP'nin kuşku verici tavırına ilişkin tahminlere de olanak veriyor.

Birleşik toplantıda gündem dışı söz alan İçişleri Bakanı İrfan Özyadını, daha önceki açıklamalarında da olduğu gibi, cereyan eden çeşitli olayları "ülkücü" olarak bilinen kişiler ve kuruluşlar arasındaki bağlantıya dikkati çekti. Açığa çıkarılan illeği ülkücü örgütlere değindi. Bomba imall ile, illekcülüğü öteden beri bilinen bazı kişiler arasındaki ilişkileri vurguladı. Kısacası, son konuşma ve demeçleri ile Özyadını bir anlamda, "olayların kaynağından" içeri doğru adımı atmış oldu.

Basını, Özyadını'nın tüm bu açıklamalarını "ağır suçlamalar" olarak nitelendirdi. Kimi büyük tirajlı gazeteler, MHP'nin "bu suçlamalara cevap veremediğini" yazdılar. Büyük sermayenin "akıllı" sözcüsü Milliyet başyazarı ise kimden yana olduğunu ortaya koymakta gecikmedi:

"Başbakan ve İçişleri Bakanı'nın, beniz kanıtlanmamış bir iddiayı doğru sayıp, çeşitli eylemlere kullanılan bombalar, MHP militanlarının denetiminde bulunduğu ima ettikleri Nükleer Enerji Merkezi'nde üretildiğini söylemeleri ve bu iddia ile Malatya faciası arasında ilişki kurmaları, yerinde bir davranış değildir." (Milliyet, 20 Nisan Perşembe)

İpekc'i'nin sınıfsal refleksini ve sınıfının kurumlarını koruma içgüsünü bir yana bırakalım. TBMM'de Özyadını'dan sonra söz alan Kabadayı'nın ve partisinin grup başkanvekilleri varken her ne hikmetse kendisi konuşan CHP'li Turan Güneş'in konuşmaları, akla başka olasılıkları da getiriyor. MHP'li İhsan Kabadayı "partilerin asgari müştereklerde buluşmaları zorunluğunu" şöyle dile getirmişti:

"Anayasamızın dibacesinde belirtildiği gibi asgari müştereklerde birleşmeye mecburuz. Bütün partilerin bu konuda anlaşmaya mecbur olduklarını söylüyoruz."

Kabadayı, Özyadını'nın suçlamaları karşısında, Abdi İpekc'i'nin gösterdiği tepkiyi bile gösteremedi. İlişik nokta burada ortaya çıkıyor. Ancak daha da ilginç, "partisiz adına" konuşan Turan Güneş'in konuşmasında ortaya çıktı. CHP'li Güneş, bütün konuşmaları arasında, MHP'li Kabadayı'ya en yakın konuşmayı yaparken, görüntüde de olsa bir bakıma kendiliğince Bakan'ı ters düşürdü. Güneş şunları söyledi:

"Bu çeşit politiklerle biç bir yer varmaz. Hiç bir şey sürmez. Polemikten önce diyalog kurmak, birbirimizi suçlamaktan vazgeçmek gerekir. Tebdirde, teşhişte bir noktaya varmalıyız. Bu noktada diyalog kuralmalıyız. Çare bulmak istemiyenler, onu bunu suçlamaktan başka bir iş yapmazlar. Mecliste çarede birleşme yolları aranmalıdır."

Bu sözler, akla başka olasılıkları da getiriyor. Özyadını aracılığı ile MHP'ye bafitten dışlarını gösteren İktidar, Güneş aracılığı ile aynı MHP'ye diyalog mu öneriyor? Özyadını'nın açıklamaları "ardından başkalarının da gelebileceği" numuneler olarak görmek gerekiyor. MHP böylece köşeye sıkıştırıldıktan sonra, sahneye "kurt politikası" Turan Güneş çıkıyor ve "gerekiz suçlamalardan" kaçınılmasın öğütleyerek diyalog öneriyor.

CHP'nin iktidar besaplarının neler olduğu, en başta CHP'leri ilgilendiriyor. Ancak dar politik beşapları MHP'yi ve ona bağlı faşist odakları parti içi işbölümü aracılığı ile ehilleştirmeye çalışanlar, yamutuklarını er geç anlayacaklar.

Faşizmin ehilleştirildiği düşünün biç bir yerinde görülmüyor. Hiç bir "usta" politikkanı, hiç bir "usta" politikacının ve biç bir işbölümünün böyle bir talibiz ve sonuçcu çabaya yaranı olmadı.

Çözüm, faşizmi yarmak ya da ehilleştirmek değil. Çözüm, faşizmin üzerine yürümek. Dar hesaplarla bu uğraştan yan çizenler, bütün bedelini ağır ödeyecekler. Faşizme karşı yarmak için daha kaç Malatya gerekir?

Şimdi CHP İktidarına soruyoruz: Eğer söyledikleriniz doğru ise, eğer bir dansışki döğüş, bir küçük politika içinde değilseniz Ülkü Ocaklarını kapatmak için daha ne bekliyorsunuz?

BİR PANELİN GETİRDİKLERİ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanan ve TBMM'ne sunulan "Devletçe İşletilecek Madenler Hakkında Kanun Tasarısı", geçtiğimiz hafta TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen bir panelde tartışıldı. İZleyicilerin tamamını doldurduğu TÜRK-İŞ salonunda yapılan ve TMMOB Başkanı Teoman Öztürk tarafından yönetilen Panel'e; Türkiye Maden Müstahşilleri Birliği Başkanı Üner Güner, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Danışman Ocal Beningtan, Tasarı Raporörü Doç. Dr. Hikmet Sami Türk, TÜRK-İŞ temsilcisi Kemal ÖZER, DISK temsilcisi Çetin Uygur, Çağdaş Hukukçular Derneği temsilcisi Nevzat Helvacı, TİB temsilcisi Mustafa Sönmez ve Maden Mühendisleri Odası Başkanı Turan Dündar konuşmacı olarak katıldılar.

Ses düzeninin bozukluğuna ve konuşmacıların kendilerine tanınan süre içerisinde, çok şey söyleyebilecek amacıyla hızlı konuşmalarına karşın panel, baştan sona büyük bir ilgiyle izlendi. Tasarım hazırlanmasında taraf olanların dışında kalan kuruluşların temsilcileri devletleştirme girişimlerini olumlu karşıladıklarını belirtirken, genel ve özel plandaki eleştiriler değerlendirmelerine de yer verdiler. Maden Müstahşilleri sözcüsü ise tasarını tümünden karşı çıktı.

TASARIDA NELER VAR?

İlk konuşmacı Bakanlık Danışmanı Beningtan, ülke iç dinamiğinin bu yasa-yı gündeme getirdiğini belirterek söze başladı. Başında yer alan Anayasaya aykırılık iddialarının geçerliliğini savunan Beningtan, devlet işletmeciliğinin bükümet programında da yer aldığı ve hızla uygulamaya geçmek amacıyla yürürlüğe sokulmuş olduğunu belirtti. 30 Maddelik tasarının, üniversite ve meslek kuruluşlarının görüşleri alınarak hazırlanmıştı. Tasarı gündel sorunlara çözüm getirmek amacıyla ve reform niteliği taşıyor. Beningtan, kamu kesiminin özel sektörlerden daha iyi işletmeler olduğunu Bakanlığının kamlayacağını sözlerine ekledi.

Devletleştirme konusunda, hükümet yetki veren tasarısı ilişkin değerlendirmeler üzerinde görüşlerini açıklayan Sami Türk, konuşma öngörülen yetkinin geçici değil sürekli nitelik taşıdığını, sadece yürütme görevini Bakanlar Kuruluna ait olduğunu belirtti. Kapsam konusu ise belirlenmemiş, belli bir madensel kaynak hedeflenmemiş ve seçilecek işletmeler hükümete bırakılmıştı. Tasarı ancak Devletleştirme İşçileri Kanunu, 39. Maddesinin öngördüğü anılanı taşımamaktaydı. İstendiği

takdirde bütün madenler için uygulanabilecekti, ama tüm maden kaynaklarının devletçe işletilmesinin şimdiden hükme bağlanması zamansızdı ve mali yükler getirecekti.

"ULU ÖNDER VE ECNEBİ SERMAYE"

Maden Müstahşilleri Temsilcisi Güner, heyecanlı konuşmasıyla ilgi çekti. Devlet işletmeciliğinin bugüne dek kalkınmayı engellediğini ileri süren Güner, tasarımın 9 kişi tarafından gizlice hazırladığına değinerek, devletleştirme halkı bile "ışyan ettirecek" bir uygulama olarak karşı durmak gerektiğini söyledi. Güner yerli ve yabancı sermaye girişimciliğini savunarak, özel sektörü kamu sektörününün uyum içinde çalışmasını istedi. "En büyük Ulu Önder" Atatürk de bu gereksinmeye işaret etmiş ve "ecnebi" sermayeye başvurmamın gerekebileceğini söylemişti. Kamu kesiminin kömür işletmeciliğinden yüksek maliyetler nedeniyle zarar ettiği, gerçek maliyetler üzerinden satış yapmadığını da savunan Güner, bu durumun özel sektörü engellediğini ileri sürdü. Termik santraller için gerekli kömürü de özel sektör daha iyi karşılardı. Yasadın maden mühendislerini "basit bir memur" durumuna düşürceğini söylemesi üzerine salonun alkışlanca, kimseyi çoştürmek niteliğinde olduğunu belirterek konuşmasını bağladı.

DOĞAL KAYNAKLARIN GERÇEK SAHİBİ KİM?

Maden Mühendisleri Odası Başkanı Dündar konuşmasına başlarken, "doğal kaynakların gerçek sahibi halktır" sloganından hareket ettiklerini söyledi. Özel sektör yalnız kar etmeyi amaçlamadığından alışıncasına destekliyorlardı. Ayrıca linyitlerin %70'ini elinde bulunduran özel sektör, %30'a sahip kamu kesiminin çok altında üretim yaptığı için de bu gerekliydi. Dündar, yeterli kömür rezervi tahminlerinin yanlış olduğunu, bu nedenle işinma gereksinimini karşılamak için, elektrik enerjisi üre-

timinde hidrolik kaynaklar dan yararlanılmasının gerektiğini savundu. Kamu işletmeciliğinin zarar etmesi bir yaruya ekak bir sav olarak ileri sürülmekteydi. Örneğin TKİ bankalara büyük faiz ödemek zorunda bırakılmaktaydı. Geçmiş dönemde ise kadrolar aşırı derecede şişirilmişti. Yasa hükümleri üzerindeki eleştirilerini de açıklayan Dündar, yasanın 6. maddesinde yer alan maden sahipliğine ödeme yapılmasına ilişkin 6 aylık sürenin uzun olduğunu ve mevcutlar saplandıktan sonra hemen el komması gerektiğini belirtti. Ayrıca, ana ilke rezerv para ödenmeyeceğini belirlediğinden, bununla çelişen 10. maddede de değıştirilmeliydi.

"YA SATIN ALINIRSA?"

TÜRK-İŞ temsilcisi Özer devlet işletmeciliğinin savunan, ama yasadın memnun olmayanlar arasında yer alması. Yasa, kurulusunun görüşleri yönünde değildi. Yetki konusu çok sakıncalıydı ve bir başkan "satin alnrsa" işler yürümeyecekti. Ayrıca bu uygulama stratejik madenleri kapsama almıdığından, 1973 yılından beri Mecliste bekleyen Maden Reformu Kanunu ele alınmalıydı. Özer, Bakanlıkça hazırlanan tasarınn ölü doğduğu doğrultusundaki görüşleriyle konuşmasını tamamladı.

HUKUKÇULAR, NE DİYOR?

Çağdaş Hukukçular Derneği adına konuşan Helvacı konuşa ayrıklı olarak hukuksal planda yaklaştı. Anayasanın yeraltı kaynaklarının devletin tasarrufunda olduğunu belirleyen 130. maddesinin sermaye çevrelerine bilinmezlikten gelindiğini, özel sektörün mülkiyet hakkı iddialarına mevcut Maden Ka-

nunun kaynaklık ettiği söyledi. Asıl Anayasaya aykırı olan mevcut kanun idi ve fiili bir durum yaratılmıştı. Yeni tasarının olumlu karşıladığını belirten Helvacı, özellikle 1. Madde üzerinde durarak, madde hükümünün yasa dışı işleme hale getireceği yolundaki endişelerini belirtti. Bakanlar kurulunu zorlayıcı hükümlere gerek vardı. Öncelikle işletilecek madenler hakkında da açıklik bulunmadığını söyleyen Helvacı, yasal iktidarlara değışebileceği için takdir yetkisinin alınmasını gerektirdiği yolundaki görüşünü tekrar vurguladı.

İŞÇİLERİN TEMSİLCİLERİ SOZ SAHİBİ OLMALI

DISK adına konuşan Uygur, tartışmayı gereken doğrultuda tutabilemek için, gereklere giderek başlanmaması uygun olacağını belirterek söze başladı. Cumhuriyetin başlangıcından bu yana geçen süreyi dönem dönem değerdendirilen Uygur, bağmlılık ilişkilerinin maden alanında da pekiştirildiğini belirtti. Emperyalist tekellerin ve IMF'nin bugünkü denetimine ve son uygulamalara ilişkin isteklerine de değiren Uygur, buna karşın tasarımın yarar getireceğini gözönünde tutmak gereğine işaret etti. Devletleştirme bugünkü koşullarda da olsa, istatistik bilgileri ve işçiler açısından bazı yararlar getirecek, üretimin devlet eliyle yapılması kültürel gelişmeyi sağlayan bir araç olabilecekti. Uygur konuşmasında maden patronlarına hiç ödeme yapılmasını ve işçilerin kan güvenliği bakımından, DISK'e bu çalışmalarda yer verilmesini istedi.

Tüm İktisatçılar Birliğinin temsil eden Sönmez, devletleştirme konusunda neden gereksinime duyulduğunun sulu soru olduğunu belirterek, Türkiye'nin emperyalizme bağmlılığın irdelendi. Emperyalistlere değeri aktaran "hasat adam" Türkiye bu yapı içinde sorunlarını sürekli olarak yeniden üretmekteydi. Devlet darboğazları aşmak zorunda olduğunda kamuya eğilmekteydi. Hammadde ve enerji gereksinmesine, sermayenin çıkarılan doğrultusunda çözüm getirmeye çalışan devlet görevini yapıyordu. Bu yoldan, özel kesim elinde verimsizleşen kaynakların devletçe canlandırılması söz konusuydu. Nitekim Mc Namara'dan onay alınmıştı ve sermaye rahatlatılmaktaydı. Bu saptamaları unutmamak koşuluyla, Sönmez'e göre, yasa tasarısı desteklenmeliydi. Kaynaklar korunacak, emekçi sınıfların yatacak ve elektrik talebi geliştirilebilecek, ayrıca devletin tarunması ve iktidar mücadelesinin yükseltilmesi kolaylaşacaktı. Sönmez sosyal demokratların kaderinin düzeni restore etmek olduğunu ve bu tasarınn düzen değışikliği anlanuna gelmediğini sözlerine ekledi.

HAKLI KAYGILAR

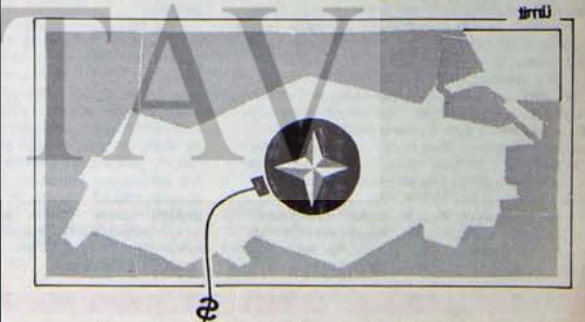
Çok kısa süreli olarak özetlediğimiz, devletçe işletilecek madenler hakkındaki yasa tasarısı tartışmalarında, ortaya çıkan ortak görüş tasarının lehinde. Ancak yasa tasarısının yöneltlen eleştirilerden, duyulan kaygıların haklı olduğu gerçeği ortaya çıkıyor. Yapılacak düzenlemelerin hangi iktidar döneminde olursun emekçi sınıfların mücadelesi ile daha iyi bir öze kavuşturulabileceği de bir gerçek. Sorunun emekçi halk yararına tam bir çözüme kavuşturulması için kendin iktidarında olacak.

İller Bankası Denetçilik Seçimini Tüm-Der Adayı Kazandı

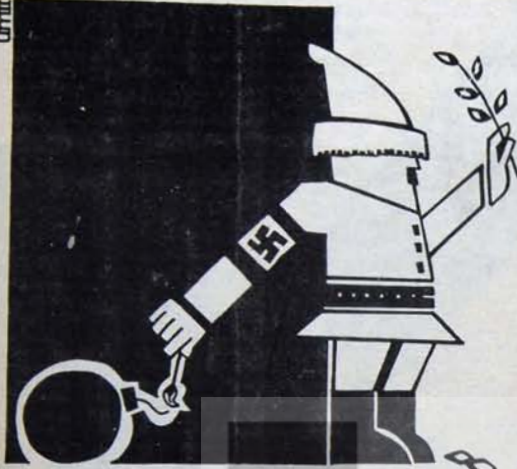
Geçen hafta yapılan İller Bankası Genel Kurulu'nda, denetçilik seçimi, TÜM-DER ve aynı zamanda TÜTED, TMMOB ve Devrimci Belediyeler Derneğinin adayı Ahmet Unutmaz kazandı. Ahmet Unutmaz, 70 delegenin 44'ünün oyunu aldı.

İller Bankası'nın işlevi MC döneminde iyice açığa çıkmıştı. Hükümetlerin, belediyelere karşı baskı uygulayabilmesinde, mali ve teknik olanaklarını sınırlayabilmesinde ve böylece "denetimleri altında tutabilmelerinde", İller Bankası burjuvazi için iyi bir araçtı. İller Bankası'nın nereye, ne kadar "yardımda" bulunduğu, yolsuzluklar, kayırmalar, denetçi tarafından ya açığa çıkarılır, ya da şimdiki kadar olduğu gibi "bütün çalışmalar pek başarılı" bulunarak, örtbas edilir. Birkaç müteahhit zengin edilir, hükümet yandaşlarının kesesi doldurulur ve tüm bunlar "denetçinin" onayından geçer.

İller Bankası'ndaki bu oyun, TÜM-DER, TÜTED, TMMOB ve DEVBEL-DER adayı Ahmet Unutmaz'ın denetçi seçilmesiyle bozuldu. İller Bankası Genel Müdürü Mazhar Haznedar'ın Genel Kurul'daki "yatıştırıcı" konuşması yarar getirmedi. İmar ve İskan Bakanı Ahmet Karaaslan'ın, İller Bankası yönetimini ve çalışmalarını "aklayan" sözleri de yeterli olmadı. Delegeler, belediyelerin demokratikleştirilmesi yolunda artan istekleri dile getiriyordu. Urfa delegesi "kara bulutların dağıtılmasından" söz ediyordu. Genel Kurul sonunda, 44 delege bu yolda ilk adımı atarak, Ahmet Unutmaz'a "evet" dedi.

KÜLTÜR BAKANLIĞI'NIN DİKKATİNE

MEHMET KÖK

Birinci ve ikinci Milliyetçi Cephe hükümetleri Kültür Bakanlığını emperyalizmin çiftliğine çevirmişlerdi.

Kapitalist-emperyalist ülkelerin, başta ABD'nin antikomünist ideologlarının yalan, iftira ve kara cehalet kokan tüm beyin yıkama broşürleri, propaganda kitapçıkları "Kültür Eserleri Dizisi" adı altında Bakanlıkça yayınlandı.

Kültür Bakanlığı çağdışı karalamalar ve cehalet kokan Amerikan propagandasının araçlarından başka birşey olmayan "Kültür Eserlerini" tümünden gözden geçirmelidir. Bu "eserler" toplatılmalı bir daha benzeri soğuk savaş yöntemleri kokan kaşarlanmış antikomünist propagandakültür diye halkımıza yutturulmamalıdır. Bir daha bu kitaplar yayınlanmamalıdır.

Emperyalizmin beyin yıkama araçlarının Kültür Bakanlığı yayınları arasından çıkan büyük üç örneği vardır. Bu kitaplar toplatılmalı ve bir daha yayınlanmamalıdır. Bunlardan birincisinin adı beynelmül antikomünizmin öncülerinden Milovan Djilas'ın Kültür Yayınları dizisinin ikinci kitabı olarak yayınlanan "Ekâik Kalıncık Bir Cemiyet" adını taşıyan; ikincisi kaşarlanmış Alman antikomünistlerinden Gustav A. Wetter'in "Bugünkü Sovyet Ideolojisi" adını taşıyan ve Sovyetler Birliği'ne gönderilen diplomatika emperyalizmin uyguladığı ince antikomünizm eğitimi örneği olan kitabdır. Üçüncüsü ise Kültür Eserleri dizisi adı altında sekizinci kitap olarak yayınlanan yüz karası bir kitap: "Komünizmin İçyüzü"

BİR ÖRNEK

"Kültür Eserleri"nin tümü yeni baştan ele alınıp aykılıktan sonra ise tamamen çağdışı klasiklere yönelik yeni gerçek kültür eserleri hıza yayına sokulmalıdır. Emperyalizmin ideolojik casuslarının çeviri yayınevine haline getirilen Kültür Bakanlığı dizileri, kökünden temizlenmelidir.

Kültür Bakanlığının dikkatini çekmek için bu kitaplardan birini özetleyelim ki kültür diye halkımıza ne yutturulmak istendiği iyice meydana çıksın.

"Kültür Bakanlığı, Kültür Eserleri No.8 "Komünizmin İç Yüzü" adlı kitap ABD'de orta dereceli okulların yönetiminden sorumlu bir öğretmen olan David E. Weingast tarafından yazılmış. Kitabın

amacı ise lise ve yüksek okullarda okuyan gençleri komünizme karşı uyarmak, bu alanda aydınlatmaktır. Bir Amerikan beyin yıkayıcısının kendi ülkesinin gençlerini zehirlemek için yutturdukları, halkımıza Bakanlığınuzca Kültür Eseri diye sunuldu ve hâlâ satılıyor.

İNCİLERE BAKIN!

* Dünya güçlükler içindedir. ABD ve Sovyetler Birliği'nin başını çektiği iki kamp vardır. Bir de iki taraftan da olmayan, tarafsız ülkeler topluluğu vardır. İki dev her an varuşmaya hazırdır. Dünya soluğunu tutmaktadır. Bu yanlış yüzün-

MC dönemlerinde ekilen kin ve nefret tohumları, iktidarın denetimindeki yetkililerin ilgisizlikleri ve sorumsuzlukları ile birleşince, Türkiye'nin dört bir yanında estirilen terör dalgasına, Muş'ta da bir yenisi eklenmiştir. 17 Nisan günü Muş'ta çıkan olaylarda, bazı işyerleri tahrip edilmiş, bir kişi öldürülmüştür.

MC DÖNEMİNİN YATIRIMLARI

Muş'ta faşist tirmanış, MC iktidarları döneminde önemli boyutlara ulaşmıştır. MHP'nin Doğru: yönelik planlarında, ve bu plan çerçevesinde bazı Doğu illerinin MHP kışkacına alınmasında, Muş'un da önemli bir payı vardır. MHP'nin bu tirmanışında, bölgenin "varlıklı" ağalarının da büyük rolü olmuştur.

Topular ailesi ve Hacı Kadri Asya adındaki çevrenin "niufuzlu" kişiler MC döneminde, iktidarın büyük himmetleri ile karışmışlardır. Dünyaya hayvan ibracının yasaklandığı bir dönemde, bu ailelere resmi ihraç belgeleri verilmiş, böylece buharç için vergün vurulmuştur. MHP'nin bu tür "ihvan"larla kendine ağıladığı çevreler, gerek MC dönemle-

den de diğer sorunlar gölgede kalmaktadır.

* Asya, Afrika ve Güney Amerika'da açlık vardır. Açlar tokluk ister, sefillikten kurtulmak ister, demokrasi, komünizm gibi siyasi sistemlerin değerini anlamaya muktedir veya razı değildir.

* Sömürge halkları bağımsızlık istemektedirler. Oysa Amerika'nın bağımsızlığına kavuşmasını sağlayan olanaklar vardı (düşmarın deniz aşırı oluşu, insanlarının cesur, becercikli, okumuş oluşu, güçlü ve akıllı önderlere sahip oluşları) sansız doğal kaynaklara sahip oluşları gibi. Şimdi bağımsızlık isteyenleri ise bu avantajları yoktur, ama bağımsızlık istekleri son bulmuştur.

* Sömürgeci ülkeler, Büyük Britanya, Fransa, Belçika ve Hollanda halkları sömürmüşler ama onlara medeniyet ve refah götürmüşlerdir, din götürmüşlerdir. Bu rahathklara eren halklar da bağımsızlık hareketlerini örgütlemeyi öğrenmişlerdir.

* ABD 1934'te verdiği bir sözü tutarak 1946'da Filipinlere tam bağımsızlık verince, bağımsızlık hareketleri ilerleme göstermiştir, bu gönüllü bir başıştır ve çağımızda eşi görülmemiştir.

* Amerika sömürgeci değildir.

* İngiltere, Hindistan, Burma ve Seylan'a bağımsızlık vermiştir.

* Kaynakları yönünden yoksul ve zayıf sömürgelelerde bağımsızlık hareketleri yalnızca güçlü yaratır, aynı devlet ol-

mak şimdiki zamanlarda onlara felaket getirir.

* Sömürgeci güçler, sömürge halklarının bağımsızlık haklarını inkar etmezler ama 'saldırgan' milletlerin kurbanı olabilecek sömürgeleleri de bırakmak istemezler.

* Dünyanın 'bağımsız ülkeleri' yeni doğan devletlere cömert yardımlarda bulunmuşlardır. (Para başlıları, ödünç vermeler, makine, araç-gereç, sanayi, tarım, bilim, sağlık, eğitim ve sosyal güvenlik alanlarında uzmanlar)

* Bazı ülkeler sömürgelelerine hürriyet verirken Sovyetler Birliği 1939'dan bu yana 10 Avrupa devletini yutuyor. Yutulanlar yiz yetmiş milyondan, dokuz yiz milyona çıkıyor! Hür Dünya ise bu yayılmaya karşı haklı bir savunma içindedir ve kaygı duymaktadır.

SONUÇ

İşte emperyalizmin bu denli açıkça savunulduğu ve açıkça Amerikan propaganda broşürü olduğu bir okuyuşta anlaşılabilir ki bu beyin yıkama yöntemi kültür eserleri diye hâlâ satılmakta, binlerce baskısı çeşitli devlet kuruluşlarının ambarlarından dağıtılmaktadır.

Ulusal bağımsızlığınuz için NATO'ya Hayır dediğimiz günümüzde emperyalizmin bu gerici kültür odayı "Kültür Eserleri" dizileri kaldırılmalı, yasaklanmalı ve Bağımsız Türkiye'mizin kültür tohumlarının ekimine yardımcı olacak onurlu yayınlar yayınlamalıdır.

Muş Halkı Faşistlerden Hesap Soracak

MC dönemlerinde ekilen kin ve nefret tohumları, iktidarın denetimindeki yetkililerin ilgisizlikleri ve sorumsuzlukları ile birleşince, Türkiye'nin dört bir yanında estirilen terör dalgasına, Muş'ta da bir yenisi eklenmiştir. 17 Nisan günü Muş'ta çıkan olaylarda, bazı işyerleri tahrip edilmiş, bir kişi öldürülmüştür.

FAŞİSTLER YİĞİNAK YAPIYOR

Bütün bunlara paralel olarak Eğitim Enstitülerinin kapanması ile birlikte, Muş iline çok sayıda faşist öğrenci gönderilmiş ilde çevre illerden gönderilen MHP'lerle birlikte, adeta bir yığınak yapılmıştır. Muş'ta başka ve terör eylemleri, bu yığınakla birlikte hız kazanmıştır. Bu arada, ilgililer, Muş'a dış illerden gelen faşistlerin otobüslerini arama cesareti dahi göstermemiş, böylelikle faşist terör mangalarının ekmeğini yağ sürmüştür. Örneğin faşistlerle birlikte bir kulübü tabanca ile basan ve hali dehdit eden bir kişi lisede müdür muavini olarak görevine devam etmektedir.

Aynı karanklık güçler, 10 Nisan günü de Muş Yüksek Öğrenim Kültür Derneği'ni bombalamışlardır. Nihayet, daha önce sözü edilen ağaların da çevre köylerden getirdiği kişilerden takviye alan faşistler, 17 Nisan günü genel bir saldı-

nya geçmişler, çevrede ilerici olarak bilinen kişilerin işyerlerini, dükkanlarını, CHP il lokali tahrip etmişler, silahlı saldırılarını tirmandırılmışlardır.

Faşistlerin neden olduğu olaylar sonucunda, bir öğrenci hayatını kaybetmiştir.

YILGINLIK YOK!

Faşistlerin bu azgınca saldırıları, Türkiye'nin birçok yerinde olduğu gibi, Muş'ta da ilerici güçleri, halkın yanında yer alanları yıldırdı sındirememiştir. Muş Yüksek Öğrenim Derneği yayınladığı bir bildiriye Ülkü Ocakları'nın kapatılmasını istemiştir. Yayınlanan bildiri şu cümlelerle son bulmaktadır:

"Muş'ta kârdış kadrın akmasını istemiyorsanız sizin düşmanınız Ülkü Ocaklarının kapanması için mücadele etmelisiniz. İşçiler, köylüler, küçük esnaf ve memurlar, bu faşist beslemeler, sizi sömürün burjuvazinin adamlarıdır. Yarı bunlara saldırımları sizleri hedef alacaktır. Onun için bunlara gereken ders sizin tarafınızdan verilmelidir. Ülkü Ocakları kapatılmalıdır. Faşistlerden ve onların arkasındaki karanklık güçlerden hesap soracağız."

DEMOKRATİK EĞİTİM MÜCADELESİ SÜRÜYOR

ERCAN EYÜBOĞLU

Türkiye sosyalist hareketi, inşilçik mücadele pratiğinde gelişiyor. Bu mücadele çok yönlü; yaşamın her alanında verilen, verilmesi gereken bir mücadele. Türkiye sosyalist hareketi, temelde siyasal iktidar için mücadele veriyor. Bu siyasal mücadele bütünlüğü içinde kuşkusuz başka boyutlar, somut kazanımlar var, adım adım, turnakla kazanarak elde edilen. Kısaca, örgütlü sosyalist hareketin gündemindeki ilk ve tek madde sosyalist devrim değil. Gündem, her somut durumda atılacak kararı, gerekirse gösterişsiz adımlardan oluşuyor. Kararlı, hareketin uzun soluğu ile uyumlu adımlar.

Kalıcı her ne varsa, bu gösterişsiz, sabırlı, özverili adımlar sonucu ortaya çıkıyor. Bugünkü birikim bu adımların sonucu, sosyalist devrim de bugünkü kalıcı küçük kazanımların sonucu olacak. Her alanda.

EĞİTİM NEDEN GÜNCELLEŞTİ?

Sağda da, solda da eğitim, üzerinde en çok durulan konulardan biri, günümüz Türkiye'sinde. Köy Enstitülerinin kuruluş yıldönümü dolayısıyla çıkan yazılar bir yana, son birkaç aydır eğitim çok güncel bir konu oldu. Eğitim kurumlarının "anarşi yuvası" haline gelmesi, Eğitim Enstitülerindeki sorunlar, bu vesile ile Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur'un eğitim konusundaki görüşlerini basına açıklaması, TÖB-DER'in düzenlediği Demokratik Eğitim Kurultayı vb. üzerinde durulan sorunlar.

Bu son gelişmelere geçmeden önce, gelişmenin bir başka yanını vurgulamak gerekiyor. 1960 sonrası işçi sınıfı hareketi gelişmeye ve toplun yaşamına ağırlığını örgütlü olarak koynaya başlarken, türlü engelleme girişimleriyle karşılaştı. CHP ünlü ortanın solu operasyonu ile Türkiye İşçi Partisi'ne kayınıyor önlemeye girişti. Emperyalizm ve gerici kaba kuvvetle hareketi söndürmeye kalkıştı. Parti, içerden sapıtılmaya sağa, sola çekilmeye çalışıldı. Özellikle 1968'den sonra ise gerçeklik keşfedilen bir "öncü" rolü ile de, devrimci mücadele eğitim kurumlarına kaydırıldı. Özünde sosyalist hareketin kitlelerle kucaklaşmasını önlemeye amaçlayan bu ideolojik saldırı, bir yönü ile de eğitimin sorununa eğilmeye birlikte getirdi.

İKİ YAKLAŞIM

Görünüşte birbirleriyle çelişen iki yaklaşıma değinmek gerekiyor. Görüşlerden biri, eğitimi kalkınmayla eş sayıyor. ABD kaynaklı bu yaklaşımda eğitim, Abrams bir değişken olarak kalkınmayı sağlayabilen, toplumsal yapıdaki eşitsizlikleri giderilebilen bir kavram olarak algılanıyor. Bir ara UNESCO'nun yoksu ülkelerle sunduğu bu anlayış Türkiye'de de belli çevrelerce benimseniyor.

Görüşlerden ötekisi, eğitimi bir üst yapı kurumu olarak ele alıyor. Dolayısıyla, bir üst yapı kurumu olarak altyapı karşısında öneimsiz, etkisiz bir rolü var, deniyor.

Bu açmazdan kurtulmak, bu ikili yaklaşımın üstesinden gelmek, sorunu siyasal mücadelesinin boyutları içinde ele alan örgütlü sosyalist hareketin görevi. Son yıllarda bilimsel sosyalizmin konuya ilişkin temel yapıtlarının Türkçeye kazandırılması ve yerli birçok katkının yayınlanması, bu açmazdan kurtulmada olumlu bir işlev görebilir.

DEK, TÖB-DER'İN BİR KİMLİNİ YANSITAMAMIŞTIR

Geçen Şubat'ta TÖB-DER'in düzenlediği Demokratik Eğitim Kurultayı, öğretmen hareketinin birikimini yansıtmaktan uzak kaldı. Konu üzerinde söylemler özetle şöyle: Girişim olarak olumlu, önemli. Ama düzenlenişteki sistemlilik ve kimi çizgilerin gövde gösterisi yapma eğilimleri, DEK'ten beklenen katkının ortaya çıkmasına engel oldu.

Bilimsel, gösterişsiz ama kalıcı katkı yerine daha çok keskin devrimci seçimin söylemleri ile geçen Kurultay'dan sonra yayınlanan bildiğe ve kararlar da ilke düzeyinde ve soyut. Kuşkusuz bu tür metinler yasalardaki düzenlemelerin teknik ayrıntısına inmez ama önerilerin somutlaştırılması da kaçınılmaz bir gereklilik. Örneğin, "biçimde ulusal, öзде emekçi halktan yana" bir "demokratik eğitim" için, bugünkü somut koşullarda taleplerimiz nelerdir, "eğitimin bütün kademeleri ve tüm yönleriyle planlanıp programlanmasında", TÖB-DER, somut önerileri katılmaya hazır mıdır? Gene örneğin, eğitim süresinin uzunluğuna, eğitimin paralı, pahalı ve israflı oluşuna değinmeden ilke düzeyinde bile olsa demokratik eğitilmeden söz edilebilir mi?

SAĞLIKLI BİR YAKLAŞIM

"Demokrasi İçin Birlik Grubu"na mensup TÖB-DER üyelerinin kısıtlı olanaklar içinde hazırladığı bir kitapçık, bu alanda tutarlı bir yaklaşımın ürünü. Gösterişten uzak, alçak gönüllü, ama alabildiğine somut öneriler içeren kalıcı bir çalışma, 120 sayfalık kitapçığın önsözünde İlhan Alkan şöyle diyor:

"...Bu küçük yapıt, sorunlarımızın irdelenmesine ve eğitimin demokratikleştirilmesi mücadelesine katkıda bulunma amacını taşımaktadır. Bunu başarabildiği ölçüde bir değer ve anlam taşıyacaktır... İnanıyoruz odur ki, bu küçük çalışmamızın tartışılmasına daha geniş boyutlar kazandırarak, önerileri zenginleştirerek. Eleştirilerinizi bekliyoruz."

Kitap, beş ana bölümden oluşuyor. "Bağımsızlık ve Demokrasi Mücadelesi" başlığı altında bu mücadelenin genel özellikleri ana çizgileriyle ve özetle veriliyor, bu mücadelede kitle örgütlerinin, özellikle de öğretmen örgütlerinin yeri, işlevi, bu alanda ortaya çıkan sapsaplar vurgulanıyor.

"Güncel, ivedi sorun" olarak "faşizmin ve emperyalizmin getirilmesi" ve "toplumun demokratikleşmesi" de bu başlık altında ele alınıyor.

"Eğitim nedir" sorusuna bilimsel bir kısa yanıt getirildikten sonra üçüncü bölümde Türkiye'deki "Eğitim Sorunları"

demokratik eğitim mücadelesi ve öğretmen

sergileniyor. Eğitim hakkının kısıtlılığı, eğitim olanaksızlığı ve dengesizlik, öğrenim özgürlüğü, eğitimde emperyalizmin ve gericiğin etkileri, eğitim-üretim ilişkileri, okul dışı eğitim vb. konuları ile "öneriler" (s. 72-86) bu bölümde dile getiriliyor.

Dördüncü bölümde Türkiye öğretmeni hareketi ve TÖB-DER'de kurumaşma konusu inceleniyor, TÖB-DER için somut öneriler getiriliyor.

Son olarak da "öğretmen sorunları" ele alınıyor. "Meslek ve Özlük sorunları" 13, "Ekonomik ve Sosyal Sorunlar" 8 altbaşlık halinde özetleniyor, somut çözümler öneriliyor.

Kitap, öğretmen hareketinin eleştirilerine açık. Eksik ve yanlış yanları bulunabileceğini kabul ederek yola çıkıyor, tartışmalarla zenginleştirilmeye bekliyor.

SORUNLARI GÖREN BAKAN

Eğitimin güncelleşmesinde yeni Bakan Necdet Uğur'un yaklaşımına değinmek gerekiyor. Eğitim Enstitüleri konusundaki kararı ile öğretmenlerin sert tepkisiyle karşılaşan Uğur, eğitim konusunda gerçekçi gözlemler ve sağlıklı değerlendirmeler yaptı. Acele yargıya varıp yanılamaya da göze alarak bu saptamayı yapmakta yarar var:

Cumhuriyet'te Mustafa Ekmekçi ve Yankı ile konuşmalarında Sayın Uğur gerçekçi gözlem ve sağlıklı değerlendirmeler yanında somut öneriler ve katkılar beklediğini de belirtti. Bakanın vurguladığı doğrular nelerdir?

"Türkiye'de eğitim, yaşamdan kopuktur, ona kapalıdır, 11 yıllık genel öğretim, hatta 15 yıllık yüksek öğretim öğrenciyi hiç birşey vermemektedir ilkokuldan üniversiteye "ara istasyonlarda çıkışlar yok. Çıkışlar, su veya bu nedenle eliminasyon şeklinde oluyor ve ara istasyonlardan çıkılarak üretim için de bir yer alıp buradan ilerlemeye devam edemiyor."

"Bu, "çok uzun ve masraflı bir eğitim sistemi." Bunu kırmamın yolu, ortaöğretimi yaşamla geçişmeleri olan bir yapıya kavuşturmak geçiyor. O, buna "Kent Enstitüleri" diyor. Kavramın "köy-kent" belirsizliğinden kurtarılması öğretmeni hareketine, tüm ilericiler-

re görev düşüyor.

"Üniversiteye girişte soygun ve sömürü kaynağı olan özel dersanelerin kalkması gerekir, "Devletin ve Bakanlığın bu işi üstlenmesi gerekir ve üstlenilecektir."

"Türkiye son yıllarda hızla değişiyor. Üniversitenin bu değişikliğe ayak uyduramaması büyük bir şanssızlık."

Türkiye'nin somut siyasal güç ilişkileri içinde bilinen koşullarda kurulmuş

olan CHP hükümetinin Milli Eğitim Bakanı olarak Necdet Uğur'un demokratik ve çağdaş bir eğitim doğrultusundaki adımlarını desteklemek gerekiyor. Görüşlerinde yanlışları, yanlışları ortaya koymak, ama somut çözümler önermek öğretmeni hareketinin güncel ve ivedi görevi. TÖB-DER, TUMOD ve TUMAS'ın kolları sıvaması ve "Demokratik Eğitim" doğrultusunda somut, gerçekçi önerilerini ortaya koymaları, ivedilikle koymaları gerekiyor.

SIYASAL MÜCADELE BÜTÜNÜĞÜ İÇİNDE DEMOKRATİK EĞİTİM

Türkiye'nin somut sınıfsal yapısı ortada. Bu yapıdan kaynaklanan siyasal güçler ve örgütler de belli. Bağımsızlarla takviyeli bir CHP hükümeti işbaşında. İlericiler, demokratlar, sosyalistler eğitim konusunda ne yapmalı?

Türkiye sorunlu bir bölümi henüz slogan üretiminden somut öneri üretimine geçmiş değil. Eger siyasal mücadele bütünlüğü içine oturtulmuş bir eğitim kavramı, örgütleniş, işlevi, biçim ve içerdiği ile ayrıntılı olarak ortaya konulmuşsa, yerine getirilmesi gereken önemli görevler var demektir. Siyasal mücadele bütünlüğünü kavrayan örgütlü sosyalist hareket bu alanda da somut, gerçekçi, bilimsel, kısaca devrimci bir yaklaşımla bu görevin de üstesinden gelinebilir ve gelecektir.

* Demokratik Eğitim Mücadelesi ve Öğretmen" adlı kitapla ilgili her türlü haberleşme ve havale gönderme adresi İlhan Alkan Akdere Ortaokulu öğretmeni, Ankara

12 Mart' tan Günümüze

BİR DEMOKRATIN ÖYKÜSÜ

Türkiye'de işçi sınıfından, emekçilerden, yoksul köylülere, kassacı halktan yana olan dürüst, ilerici insanların başına "türlü çeşitli" işler gelir hep. Böyle insanlara çok sayıda örnek vermek mümkün. YURUYUŞ, bu sayıda böyle bir mucadeleciyi tanıttık sizlere. 12 Mart'tan günümüz CHP iktidarına kadar, her dönem başına gelmedik kalmayan bir aydın: Asım Aslan.

Yoksul bir emekçi ailesinin çocuğu olan Aslan, ilk darbeyi Ankara valiliğinde stajyer kaymakam olarak çalışırken yiyor. Göreve başladıktan 6 ay sonra 12 Mart geliyor. Asım Aslan gözaltına alınıyor.

Ne mi yapıyor? Büyük bir suçtu var. Aslan'ın "Belgelerle Türkiye" adlı bir kitabı vardır. Kitapta neler mi söylüyor? Türkiye'nin gerçekleri, rakam rakam, belgelerle, fotoğraflarla anlatılıyor. Egemen sınıflar, her yerde olduğu gibi, Türkiye'de de gerçeklerin dile getirilmesini, belgelerle de olsa, büyük suç sayıyor. Belki de belgeli çalışmalarını daha büyük bir suç sayıyor.

BAŞROLÜ ALANLAR

O dönemde Ankara basın savcısı olan Zekai Turan, Aslan'ın kitabının toplatılması için olağanüstü bir çaba göstermişti. Sonuçta kitap, Türk Ceza Kanununun 153, 158, 159, 266, 311 ve 312. maddelerini "ihlal ettiği" gerekçesiyle tam 12 Mart günü toplatılmıştı.

Kitap başka çevreleri de rabatsız etmişti. 12 Mart'ın sıkıyönetim ve 2. Ordu Komutanı Senah Sancar, Kara Kuvvetleri Komutanı Gürler, Genel Kurmay Başkanı Tağmaç, bizzat savcılara emirler yağdırmışlar ve kitabın toplatılmasını istemişlerdi. Ayrıca Aslan hakkında da soruşturma açılmıyordu.

Asım Aslan 12 Mart döneminde gözaltına alındı. Tutuklandı. Görevinden uzaklaştırıldı. Askeri ya da sivil pek çok mahkemede yargılandı. İşsiz kaldı, siyasal ve ekonomik baskularla karşılaştı. 12 Mart'ın balyozcu hükümetleri, Aslan'ın kitabında anlatılan milyoner parabalabalarına, Demirellere, Şelefyanlara, milyon yolsuzlukların sorumlularına biç bir şey yapmışlardı. Hedef, tüm bunları belgeleri ile anlatan bir aydındı. Çekmediği kalmadı.

12 MART'TAN SONRA

12 Mart dönemi sona ermişti. Ama Asım Aslan'ın çilesi bitmemişti. Tekrar göreve alındıktan bir süre sonra Çorum'un Osmancık ilçesine kaymakam vekili olarak atandı. Burada da "rahat" durmadı. Kooperatifçilik hareketini destekledi. Çeltik ağalarıyla, karaborsacılarla mücadele etti. Bir de tohumluk bulgıday nakliyesinde milyonluk bir yolsuzluğu belgeleri ile ortaya çıkardı.

Aslan, bütün bunlar yetmiyormuş gibi, MC dönemlerinde bölgesinde komando eylemlerine de karşı çıktı. Çorum valisi Ertuğrul Süer bu kadarma tahammül edemedi. Aslan aleyhine rapor düzenledi. Bunun üzerine Aslan yeniden Ankara valiliğinde kazağa çekildi.

Ertuğrul Süer'e ne mi oldu? Komando eylemlerine karşı çıkanlar hakkında rapor düzenleyen, CHP'ilerin komandolar tarafından saldırıya uğramasına göz yumduğu için yerel CHP'liler tarafından eleştirilen Vali Süer, CHP iktidarı ile birlikte, daha büyük bir il olan Samsun'a vali atanarak ödüllendirildi.

RİZE VE DENİZLİ'DEKİ MACERA

Aslan bir süre Ankara'da tutulduktan sonra Çayeli ilçesine gönderildi. Amaç, Aslan'ı şeriatçı bir vali olan, ilerici dernekleri kapatmakla ün yapan Rize valisi İlhan Söğzen'in yanında ehlileştirilme.

Türkiye'de gerçekleri dile getirmek, burjuva iktidarlarının uşağı olmak, faşizme karşı çıkmak büyük bir "suç" niteliği taşıyor. Bunun ne denli büyük bir suç olduğunu, önce 12 Mart ile, sonra MC dönemleri ile, bugün de "CHP ağırlıklı" iktidar ile başına türlü çeşitli işler getirilenler iyi biliyorlar. Burada 12 Mart'tan bu yana mücadelesini sürdüren ilerici bir demokratın başından geçenleri anlatacağız kısaca. Çeşitli örnekler arasından yalnızca biri. Ama neler olup bittiğini açıkça gösteren biri. Bunu okuyunca, "devlet dairelerinin faşistlerden, MC kalıntılarından temizlenmesi"nin taşıdığı önemi oturup bir kez daha düşünmek gerekiyor.

Bu sırada İçişleri Bakanlığı tarafından bir kaymakamlık kursu açılmıştı. Kaymakamlık kursuna katılabilmek için tüm koşullara sahip olmasına, iki buçuk yıllık bir vekillik dönemi olmasına rağmen Aslan bu kursa çağrılmadı. Bunun nedenini öğrenmek için Ankara'ya gitti. Bakanlık yetkilileri ile görüşti. MC'den yetkilinin verdiği yanıtı aktı: "Siz, bizim davamızdan adanmış değilsiniz. Tehlikeli sol fikirlerle sahipsiniz. Fikirlerinizin vazgeçtiğini açıklayıp altına imzanızı atın, herşeyi yapalım."

Raporlar işte böyle kullanılıyordu. Aslan, bu işi reddetti.

Aslan'ın görevlendirildiği il ve ilçelerdeki komandoculuk yapmaması, tüm MC yetkililerini kızdırdı. İçişleri Bakanı Asiltürk, Bakanlık Müsteşarı Hayrettin Ersöz, yine MC'nin özlük işleri genel müdürleri Durmuş Yalçın ve Rıza Akdemir, Aslan hakkında bu kez de çeşitli

soruşturmalar açtılar. Bu soruşturmalarda, eski Çorum (şimdi Samsun) valisi Aslan Çayeli'nde de "rahat durmadı." Bir dernekte silah araması yaptırması, silah kaçakçılığıyla mücadele etmesi ve TÖB-DER'li bir öğretmenin can güvenliğini sağlması, bardağı taşırın damlalar oldu. Aslan daha üç ay dolmadan yeniden Ankara'ya merkeze alındı.

Rize Valisi Aslan'ı ehlileştirmedi. Bu kez bir başka validen medet umuldu. Bu yeni vali Cehpeçeliği, yasa tanıma zıtlığı ile ünlü, karısı halka silah çekmekten mahkum olan Denizli valisi Hayri Güler idi. Aslan da bu valinin iline, Güney ilçesine gönderildi.

Asım Aslan'ın Güney ilçesinde yine komando eylemlerine karşı çıkması, valilik makamı bozkurt resimleri ile donatılmış olan Hayri Güler'in dikkatini çekmekte gecikmedi. Güler de Aslan aleyhine bir rapor düzenledi.

Ordu'da fındık mitingine gelen otobüslerden birindeki afiş : YUMRUKLARI SIKALIM, TEFACCİYE YURUDUM

Aslan'ın "Belgelerle Türkiye" hitabından bir bölüm. Gerçekler burjuvazi hortakutuyor

Süer, şeriatçı Rize valisi Söğzen ve bozkurtçu Denizli valisi Güler'in raporları dayanak almıyordu.

İçişleri Bakanlığı bu raporlara dayanarak Aslan'ı görevinden aldı. Kaymakam vekilliği artık sona ermiş, Asım Aslan nüfus işleri genel müdürlüğünde bir büro memurluğuna atanmıştı. Bütün görev ve yetkileri elinden alındı. Maaşı yarı yarıya azaltıldı.

BAKANLIĞIN SAVUNMA GEREKÇELERİ

Asım Aslan'ın işlemin iptali ve yürütmenin durdurulması için Danıştaya dava açtı. Danıştay, bakanlıktan savunma istedi. Bakanlığın savunmasında, görevden alınma gerekçeleri olarak şunlar ileri sürülüyordu:

"12 Mart'ta tutuklanmıştır. Beraat etmiştir ama yine de 'Belgelerle Türkiye' adlı bir kitabı vardır."

"Osmancık'ta görev yaparken, bazı kuruluşlarla çatışmıştır."

"Çayeli'nde, TÖB-DER eylemlerini idare etmiştir."

Danıştay, bakanlığın bu gerekçelerini yerinde göremek, Aslan'ın istemini reddetti.

Aslan'ın Danıştaya yaptığı bütün başvurular reddediliyordu. İşin içinde bir bit yenliği vardı. Sonunda bu bit yenliği de ortaya çıktı.

İçişleri Bakanlığı, valilerin yudurma raporlar almakla kalmamış, aynı zamanda emniyete de Asım Aslan hakkında düzme raporlar düzenletmişti. Ama iş bununla da bitmiyordu. MC döneminde, Aslan'ın oradan oraya sürülmesinde başrollerden birini oynayan eski İçişleri Bakanlığı müsteşarı Hayrettin Ersöz bu kez de Danıştay üyesi olmuştu! Üstelik, doğrudan parmağın bulunduğu bir olayla ilgili olarak yargıçlık yapıyordu!

En temel hukuk kuralları böyle çiğneniyordu.

CHP HÜKÜMETİ: DEĞİŞEN BİRŞEY YOK

MC düşürülüp, "CHP ağırlıklı" iktidarı kurulmasından sonra, Asım Aslan İçişleri Bakanlığında bir dilekçe ile başvurdu. Kendisini hayali suçlarla cezalandıran görevliler hakkında soruşturma açılmasını, gerçeğin ortaya çıkarılmasını istiyordu. İçişleri Bakanlığının yeni müsteşarı ile görüştü. Sonuç: Hasaraltı. Aslan, Başbakan Ecevit'e bir dilekçe ile başvurdu. Başbakanlık, konuyu yeniden İçişleri Bakanlığınca havale etti. Burada yine; hasaraltı.

Bu örnek, muhalefette iken "MC'nin haksızlıklarını düzleteceğini", "MC görevlilerinden hesap soracağını" söyleyen CHP'nin gerçekte ne yaptığını ortaya koyuyor. MC dönemlerinde önce başlıklar tutular, bugün yine aynı köşebaşlarında "görev"lerini yapmaktadırlar. Daha da ötesi, MC'nin basıncı politikasına elinden geldiğince hizmet etmiş kimi bürokratlar, adeta ödüllendirilerek bakanlıkların kilit noktalarına getirildiler. "Ülküdaşlarından", "dava arkadaşlarından" bunların hesap sorması nasıl beklenebilir?

Aslan'ın öyküsü burada bitiyor. Çeşitli öykülerden biri. Türkiye'de faşizme ödün vermemenin, faşizme karşı mücadele etmenin ne kadar büyük ve affedilemez bir suç olduğunu gösteriyor bu ve benzeri öyküler. 12 Mart'ın balyozunu

alan Aslan, şimdi de "CHP ağırlıklı" iktidarı adına uğramaktadır.

Sorum, yalnızca kişilere yapılan tek tek haksızlıkların düzeltilmesi mi? Değil. Bu sorunun yalnızca bir bölümü. Asıl önemli nokta ise şu: Bakanlıkların kilit noktaları, MC kalıntıları unsurlardan, faşistlerden temizlenmedikçe, şu çok süz edilmiş "anarşi"nin üzerine de etkin bir biçimde yürünemez.

Son olaylar bunu açıkça göstermiyor mu?

Zimbabve Yurtsever Cephesi:

"Gerekirse Kalaşnikovu Sandığa Yeğlemek Zorundayız"

Rodezya'da "siyah yönetime" geçiş için ırkçı Smith ile üç düzmece siyah "lider" arasında yapılan anlaşmaya tepkiler büyüyor. Muzoreva, Sithole ve Çurau gibi liderlerin hiç kimseyi temsil etmediğini bilen Carter yönetimi de bu anlaşmayı geçerli görmediğini belli etti. ABD Dışişleri Bakanı Vance, Zimbabve Yurtsever Cephesi'nin de onaylayacağı bir anlaşmaya zemin aramak için girişimlerini başlattı.

Sahte anlaşma uyarınca kurulan "geçiş hükümeti"nde, 3'e 1 oranında siyahların da temsil edilmesine rağmen, ırkçı yöneticilerin kesin hakimiyetini korunuyor. Sahte anlaşmanın kurulmasını öngördüğü parlamento da bir aksesuar niteliğini taşıyor. 72 siyah parlamenterin, beyaz milletvekillerinin en az 6'sının onayı olmaksızın anayasada ırkçıların ayrıcalıklarını sınırlayan düzeltmeler yapması olanağı elinden alınıyor. Milletvekili sandalyelerinin çoğunluğu, nüfusun sadece yüzde 4'ünü oluşturan beyazların elinde bulunuyor. Bu arada siyahların ordu, polis ve güvenlik organlarında yönetici mevkilere getirilmesine izin verilmiyor.

İrkçi yönetim, bu anlaşmanın yürürlük süresi olan 10 yıl boyunca, kendisine sıkı sıkıya bağlı kukla siyah kadrolar yetiştirmeyi hesaplıyor. Anlaşma belgesinin gerçekte ırk ayrımını meşrulaştırma amaçladığı noktasında bütün gözlemler birleşmek zorunda kalıyor.

Smith'le düzmece siyah "liderler" arasında yapılan sahte anlaşma, emperyalist tekellerin Rodezya ekonomisi üzerindeki denetimini de sağlama yapıyor.

"Geçici hükümet" adı verilen yürütme konseyinin göreve başlamasından sonra Güney Afrika'dan gelen otuz ABD'li işadama Rodezya'da konuk edildi. ABD'deki en büyük bankacılık, havacılık ve madencilik şirketlerini temsil eden işadamları grubunun amaçları New York Times gazetesi tarafından açıklandı. Gazete, "Amerikan şirketlerinin Rodezya kromunu ithal etmeyi beklemediklerini ve bu nedenle Birleşmiş Milletler tarafından koyulan ambargonun kaldırılmasını istediklerini" açıkladı. Washington'da Rodezya'daki statüsünün korunmasını savunan "muazzam bir lobi"nin varlığını geçen hafta ABD'nin BM'deki temsilcisi de itiraf etmek zorunda kaldı.

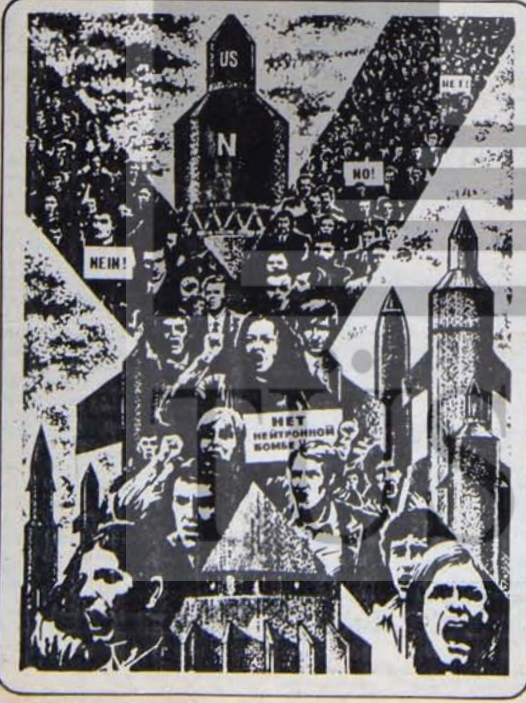
Zimbabve halkının gerçek temsilcileri Yurtsever Cephe yöneticileri, sahte anlaşmanın geçerli olamayacağını kesinlikle dile getirdiler. Siyah halk çoğunluğunun özgür iradesiyle kabul edeceği bir anlaşmaya ulaşıncaya kadar silahlı mücadeleyle sürdürüleceklerini açıkladılar. Cephe liderlerinden Joshua Nkomo, anlaşmayla ilgili görüşlerini şöyle açıkladı: "Canımız, Afrikalıların ve beyazların durumunu ebedileştiren bir anayasa için feda etmedik. Biz, ırkçıktan kurtulmuş bir devlet uğrunda çarpışıyoruz. Biz, ırk ayrımını pekiştiren bir belgenin ortak yazarları olamayız."

Yurtsever Cephe'nin liderleri, göstermelik bir seçim sandığının Zimbabve halkının kurtuluşunu sağlayamayacağını belirtmek için, Sovyet makineyi tüfeğinin ismini anarak şöyle diyorlar:

"Gerekirse 'kalaşnikov' makinesini seçim sandığına yeğlemek zorundayız."

Zimbabve halkı mücadelede kararlı

izvestia:

"ABD, italya' da Hristiyan Demokrat İktidar Tekelini Korumak için CIA' yı Harekete Geçirdi"

Geçtiğimiz hafta Salı günü İtalyan Hristiyan Demokrat Lideri Aldo Moro'nun öldürüldüğü haberi yayıldı. Aldo Moro, bir ay kadar önce kendilerine "Kızıl Tugaylar" adını veren sözde "aşırı solcu" tedhiş örgütü tarafından kaçırılmıştı. Bir ay boyunca sürdürülen aramalar hiç bir sonuç vermemişti. Hafta başında "Kızıl Tugaylar" adına yapıldığı öne sürülen açıklamada, Moro'nun intihar ederek öldüğü bildirildi. Moro'nun cesedinin aranmasıyla ilgili araştırmalar herhangi bir sonuç vermezken, Hristiyan Demokrat liderin öldürülmesi de olabileceği üzerinde yeni kuşkular doğdu. Bu kuşkular hafta sonuna kadar çözümlenebilmiş değildi.

Moro'nun kaçırılması ve bir ay boyunca izine dahi rastlanmaması, emperyalizmin ve İtalya'daki iç gerici güçlerin bu ülke üzerindeki planlarını açığa vuruyor. "Kızıl Tugaylar"ın girişiminin, ülkedeki politik bunalıma çözüm bulma çalışmalarının ulaştığı yeni aşamayı sabotaj etmek, özellikle İtalyan Komünist Partisi'ni zor durumda bırakmak amacıyla güttüğünden kuşku ediliyor. Sözü edilen tedhiş örgütünün, tıpkı faşist örgütler gibi, doğrudan doğruya emperyalist istihbarat kuruluşları tarafından yönetildiği tartışma götürmüyor.

Sovyet hükümetinin yayın organı izvestia'da yayınlanan TASS ajansının bir yorumunda, Moro'nun kaçırılması olayını şöyle yorumladı:

"Solcu aşırılarca işlenen ve 'kapitalist düzene indirilen darbe' olarak gösterilmeye çalışılan bu cinayet, kuşkusuz sadece bu düzenin en ateşli savunucularının, özellikle Hristiyan Demokrat Parti'nin sağ kanadının, neffaşistlerin ve diğer aşırı gericilerin ekmeğine yağ sürecektir. Hristiyan Demokrat Parti'nin İtalya'da iktidar üzerindeki teknelini korumak isteyen Washington, istihbarat örgütleri aracılığıyla bu Akdeniz ülkesinin içişlerine karışmaktadır. İç ve dış gericilik, İtalya'daki durumu gerginleştirmek, demokratik düzeni sarsmak ve sağcı bir "sert egemenlik" kurulmasını sağlamak için elinden geleni esirgememektedir."

İSVEÇ SOSYALİZMİ VEYA SOSYAL DEMOKRATLARIN ÇIKMAZI (4)

AHMET ARAS

Burjuva İsveç basınına Bonnier basını desek yanlış olmaz. 100 binin üstünde tirajı sahip en büyük on günlük gazetesinin ikisi sosyal demokrat (Aftonbladet, Arbetet) diğerleri "Burjuva Basını" diye nitelenen sağcı gazetelerdir. Sağcı gazetelerin hemen hemen tümü Bonnier'in mülkiyetinde veyakontrolindedir. 1971 istatistiklerine göre gazetelerin tiraj oranı da şöyle: Sağcı yüzde 75,1, sosyal demokrat yüzde 20,8 komünist ve diğer bağımsız yüzde 4,1. (S.F. Vux. F. Bok. s. 101) Sosyal demokrat gazetelerin diğerlerinden farklı olabileceği şeklindeki bir yanlış anlamayı önlemek için bütün İsveç gazetelerinin genel haber kaynaklarını da oransal olarak belirtelim:

UPI (United Pres International - Amerikan)	% 26,5
AP (Associated Press - Amerikan)	% 24,0
AFF (Agerce France Press - Fransız)	% 15,0
Reuter (Reuters Ltd - İngiliz)	% 20,0
DPA (Deutsche Press Agantur - Alman)	% 7,0
TASS (Telegrafnyoe Agenstvo Sovyetskova Soyuza - Sovyet)	% 1,5

(Kaynak: Sv.F.Vux.F.Bok.s.102)

ANTİSOVYETİZM

Dünya çapında emperyalistlerin korkunç bir yalan makinesini olarak bu şey büyük batılı haber ajansı İsveç'te de yalancılık tellalı durumundadır. Yanda bir kitap sayfasi şeklinde bir araya getirilmiş çeşitli gazete kiplerini var. Bunlar, Sovyetlerle ilgili 1972'de İsveç gazetesinde çıkmış bir sürü haberden bir kaç örnektir. Bu örneklerden teşkil edilmiş kitap sayfasi da İsveç temel okulunun yüksek kısmında (7-9. sınıf) okutulan tarih dersi kitabının bir sayfasıdır. Haber başlıkları ve ara başlıkları da şöyle: "Rus birlikleri Litvanya'daki göstericilere ezip geçti. Litvanya'nın ikinci büyük şehri Kaunas'ta perşembe ve cuma günleri politik gösteri yapan binlerce kişiye karşı harekete geçirilen polis ve askeri birliklerle göstericiler arasında büyük çarpışmalar oldu. Bu çarpışmalarda pek çok insanın hayatını kaybettiği bildiriliyor. Gösteriye katılan genç protestocular taşlar atarak yangınlar çıkarak, "Özgürlük Litvanya için", "Özgürlük", "Özgürlük", "Özgürlük" diye haykurdular.", "Moskova'da Yahudiler tutuklandı.", "Sovyet Yahudileri üç yıl ceza aldı.", "Sovyetler'de Jakir için yeni protesto." Bu sayfaya ilişkin takdim yazısını şu sözlerle bitiriyor İsveçli Tarihçi: "Sovyetler'de gazeteciler serbestçe haber toplamak için olanak verilmez. Gazeteciler zor koşullar altında haber toplamaya çalışır. Sovyet gazeteleri, Sovyet radyo ve televizyonu bu sayfada yer alan bu cins haberlere hiç bir şekilde yer vermez.Kitle haberleşme araçları daima devlet gücünün yanında yer alır." Yalan uydurdu beyin yıkamak, ardından da bu yalanları alıp tarih bilgisi olarak

sunmak, sosyal demokrat kafaya has bir özelliğidir.

ÇEREZ NİYETİNE KÜLTÜR

Hemmetts, Veckotidning, Lektur, Svensk DAM, Hemmetts Journal, Husmodern, Vi, Allers, Se ve benzeri bir tirajları 200 binin üstünde yirmiden fazla kadın, magazin, moda ve seks dergisinin büyük çoğunluğu Bonnier'e aittir. Her dönem için sinemaoyuncusu, şarkıcı, sporcu, prenses veya ünlü bir zengin kızını bu dergiler bayrak yaparık, niyonları yıllarca bunların serüvenleri peşinde koşturur durur. Bir zamanlar Greta Garbo, Lil-babs, Ingrid Bergman, Monako Prensesi ve İngiliz Prensesidir. Bugün bunlar, ABBA topluluğu, Björn Borg, Ingemar Stenmark ve Kralice Silvia'dır. Reklamlarla birlikte çeşitli uydurma antikömünist haberlerin, karşıdevrimci röportajların da yer aldığı bu dergilerin sayfalarında büyük kapitalistlerin dolca-vita yaşantılarının tatlı dedikoduları yapılır. Kayakçı Stenmark'ın bacak gücünün ne olduğunu, Silvia'nın bebeğini nasıl güldürdüğünü, bir soy sürresince ABBA grubunun ne miktarda terlediğini "özgür" İsveç halkı bu dergiler sayesinde bilemedikler. Ingemar Stenmark'ın yarıştığı saatlerde bütün İsveç okullarında derslere ara verildiğine kaç kere tanık oldum.

Ülkede okunan her türlü kitabın yüzde doksanının Bonnier Firması (A. Bonnier Förlag AB) tarafından basılıp dağıtıldığını da ekliyoruz. Bonnier istemezse insanlar alfabe bile öğrenemez İsveç'te.

Ülkedeki basım sanayi ve yan sanayileri de Bonnier'in elindedir. Basım makineleri, orman ürünleri, boya kauçuk ve

İnsan mı, köpek mi?

sun'u kaçuktan ambalaja kadar, bu konuda akla gelebilecek bütün sanayiler. Bu da İsveçli sosyal demokrat "tarihçi" eğitimcinin habersiz görüldüğü "Özgür İsveç Basını"nın Bonnier kesitidir.

İNSANLAR VE KÖPEKLER

Kısaca açıklamaya çalıştığım bu temele dayalı İsveç düzeni, Sayın Ecevit'in niteliği şeklinde "hakça" bir düzen olmediği gibi, insanları ruhsal bunalımlara da sokmuştur. Resmî devlet istatistiklerine göre, her 8 İsveçliden biri (bir milyon insan) hergünsünür yatıştırıcı ilaçlar kullanmaktadır. Kişi başına düşen köpek sayısı bakımından İsveç dünyada rakipsizdir. Pek çok kimsenin uzaktan

SSCB 'de Cumhuriyetlerin Yeni Anayasaları Hazırlanıyor

Sovyetler Birliği'nin yeni Anayasası geçtiğimiz yıl Ekim ayında Yüksek Sovyet tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Son aylarda ise SSCB'ne bağlı Cumhuriyetler'in yeni anayasaları hazırlanıyor. Onbeş cumhuriyetin anayasa

tasarıları önceki hafta içinde basın organlarında yayınlandı. Bunları, yirmi cumhuriyete ait tasarıların da yayımlanmasının izleme-i bekleniyor. Böylece, 15 birlik cumhuriyeti ve 20 özerk cumhuriyete birlikte Sovyetler Birliği'nin

"36 Anayasa"ı yapısının yeni temel taşları tamamlanıyor.

Cumhuriyetlere ait yeni anayasa tasarıları, toplumsal düzen, devlet ve yurttaş ilişkileri, ekonomik sistem, kültür vb. konularda SSCB Anayasası ile büyük benzerlikler gösteriyor. Buna karşılık diğer bölümlerde her ulusal topluluğun tarihsel özelliklerini yansıtan yenilikler yer alıyor. Örneğin Rusya Federasyonu'nun yeni Anayasa tasarılarında SSCB Anayasa tasarılarında 10 fazla madde daha var. Bu maddelerde, RSFSR'e bağlı özerk cumhuriyet, özerk devlet ve özerk bölgelerin özellikleri işleniyor. Bu arada ekonomik ve toplumsal gelişme planına ve bütçeye ilişkin yeni hükümler de RSFSR yeni anayasa tasarılarında yer alıyor.

Cumhuriyetlere ait yeni anayasa tasarılarının, ulusal cumhuriyetlerin egemenlik haklarını genişlettiği dikkati çekiyor. Örneğin birlik cumhuriyetlerinde bundan böyle SSCB Yüksek Sovyet'inde yasama girişimlerinde bulunma hakkı tanınıyor.

SSCB Anayasasından sonra bağlı birlik ve özel cumhuriyetlerin yeni anayasa tasarıları, Sovyet devletinin kuruluşuna temel olan "federatif merkeziyetçilik" ilkesinin sürekliliğini ve geliştirilmesini belgeliyor.

BTTT

ABD YENİ PROVOKASYONLAR PEŞİNDE

Amerikan emperyalizmi Panama Kanalı üzerinde yeni provokasyonlar peşinde koşuyor. Panama Kanalı'nın statüsü üzerindeki yeni düzenlemeler, ABD ile Panama arasında altı ay kadar önce bir dizi anlaşma ile yürürlüğe girmişti. Söz konusu anlaşmalar, ayrıca birçok Latin Amerika ülkesi devlet ve hükümet başkanının nezaretinde imzalanmıştı. Son hafta ABD'deki gerici çevreler bu anlaşmaları aleyhinde yoğun bir kampanyaya açtı.

Pentagon'un başını tutan "gahinler" tarafından yönetilen bu kampanya, Panama Kanalı üzerindeki anlaşmaların tek tarafı olarak ABD tarafından denetlenmesi amacını güdüyor. Böylece Panama'nın hükümetlik hakları elinden alınmaya çalışılıyor. ABD Kongresi'nde geniş bir taraftar grubu toplayabilen "gahinler", bir dizi "koşul" ve "düzeltilme" ile, ABD'nin Panama'ya askeri müdahalede bulunabilmesini istiyorlar. Önerilen koşullar, "olağanüstü" denen durumlarda Amerikan gemilerinin Kanalı'dan geçmesine olanak sağlıyor.

ABD'deki gerici çevrelerin Panama Kanalı'nı bütünüyle Panama Cumhuriyeti'nin hükümetlik alanından çıkarmaya yönelik son girişimleri, Amerikan Kongresi'nde "soğuk savaş" taraftarlarının son aylarda seslerini yükseltmelerine ortak yönler taşıyor. "Soğuk savaş" ortamını diriltmeye çalışan millerist çevreler, ABD'ye yeniden "dünya yandırmaları" rolünü empoze etmeye çalışıyorlar. Carter yönetiminin, yeni kitle imha silahlarının geliştirilmesine ilişkin son açıklamaları da, "gahinler"ın Beyaz Saray üzerindeki kontrollerini hızla artırdıklarını belgeliyor.

Türkiye İşçi Partisi'nin "NATO'ya Hayır" kampanyasını noktlayan miting, aynı zamanda faşizme, ülkemizi bir kan gölüne çevirmek isteyen faşist odaklara karşı da bir iltar eylemi oldu. "NATO'ya Hayır" diyen binlerce insan, faşizme karşı mücadele kararlılıklarını da haykırdılar.

"Nato'ya Hayır" Mitingi:

YURTSEVERLER EMPERYALİZMİ LANETLEDİ

Türkiye İşçi Partisi tarafından sürdürülmekte olan "Ulusal Bağımsızlık için NATO'ya Hayır" kampanyası, 22 Nisan günü Ankara'da yapılan büyük bir mitingle sona erdi.

Çeşitli "ihbar"lara, bazı işgüzar güvenlik görevlileri başta olmak üzere girişilen engelleme, baskı ve yıldırma çabalarına karşın, Tandoğan alanında on

bini aşkın kişi toplandı. Genç Öncü Başkanı Abdurrahman Atalay'ın konuşması ile başlayan mitingde, partili sanatçı Rahmi Saltuk da sazı ve sözü ile görev aldı. MYK üyesi ve Sosyal-İş Genel Başkanı Özcan Keşgeç'ten sonra kürsüye gelen Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran idi. Boran konuşmasında "ulusal egemenliğin anlamı" üzerinde durdu.

Ulusal bayramların ruhunu ve anlamını yitirmiş birer berasim haline getirildiğine değinen Boran sözlerini şöyle noktalandı: "Ulusal egemenlik kavgasını bugünün şartlarında daha da büyük bir şevk ve heyecanla, sebat ve cesaretle verelim, ta NATO'dan ve tüm emperyalist bağlardan kurtuluncaya kadar,

"Ulusal Bağımsızlık için NATO'ya Hayır!"

Türkiye İşçi Partisi'nin düzenlediği mitinge birçok demokratik kuruluş mesaj gönderdi. Bunların yanı sıra, İlerici Gençler Derneği, İlerici Kadınlar Derneği gibi kuruluşlar, başarı mesajlarının yanı sıra mitinge aktif olarak katıldılar.

Baştan sona büyük bir düzen ve disiplin içinde cereyan eden miting, olaysız olarak sona erdi.

Fabrikalardan, dairelerden, emekçi mahallelerinden, üniversitelerden gelen binlerce kişi, yürürken, alanda slogan haykırırken, bağımsızlık bayrağını yükselttiler. Aynı zamanda, Üniversite kapılarında, kent sokaklarında, Malatya'da estirdikleri terörle halkımızı yıldırma isteyenlere hakettikleri cevabı verdiler. Yılmadıklarını, yılmayacaklarını gösterdiler.

"Ulusal Bağımsızlık için NATO'ya Hayır" mitinginin dikkat çekici bir özelliği de, gençlerin, öğrencilerin yanında, işçilerin emekçilerin, memurların mitingde etkin bir biçimde katılmaları idi. Faşizmin tetörü karşısında, işçiler, emekçiler tüm çalışanlar sindirilemeyeceklerini, korkuya sürüklenemeyeceklerini gösteriyorlardı.

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, kürsüye "Bağımsız Türkiye" sloganları arasında çıktı. Sonra binlerce kişi hep bir ağızdan haykırdı: "Sosyalist Türkiye" Genel Başkan Boran da bağıladı: "Bağımsız ve Sosyalist Türkiye"